

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

L'educació física a Educació Infantil, etapa de 3-6 anys: una proposta didàctica del joc com a motor d'aprenentatge

Sandra Franco Martorell

Grau d'Educació Infantil

Any acadèmic 2014-15

DNI de l'alumne: 43235553S

Treball tutelat per Jaume Cantallops Ramon

Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques

L'autor autoritza l'accés públic a aquest Treball de Fi de Grau.

Paraules clau del treball: joc, educació infantil, proposta didàctica, currículum

0. Resum, paraules clau i abstract

Resum

L'educació Infantil és l'etapa escolar on l'infant es desenvoluparà de forma més completa, i aprendrà aquelles primeres bases que després l'ajudaran a viure de forma equilibrada, autònoma i feliç.

Aquest procés d'aprenentatge ha de ser dut a terme mitjançant propostes que atreguin als infants i els incitin a participar. Partint d'aquesta premissa, el joc és el vehicle més adequat i recomanable. A l'àmbit educatiu és conegut que mitjançant el joc, es treballen aspectes motrius, socials, afectius, cognitius...

Per tant, si el joc és la forma en que millor aprenen, perquè no s'amplia i consolida el seu ús?

Aquest treball és una proposta per treballar el currículum d'infantil, amb les seves àrees i objectius, utilitzant l'educació física i el joc com a vehicles d'aprenentatge. Posteriorment compta amb un anàlisi reflexiu sobre les propostes dutes a terme que permet establir unes conclusions finals.

Paraules Clau: Joc, currículum, proposta didàctica, educació física, educació infantil

Abstract

The kindergarten school is the stage where a child will develop more fully and learn those first bases which help them live balanced, independent and happy.

This learning process should be carried out through proposals that attract children and encourage them to participate. On this premise, the game is the most suitable and recommended vehicle. In education, it is known that through the game, are worked motor aspects, social, emotional, cognitive...

So, if the game is the way they learn best why don't we expand and consolidate its use?

This work is a proposal to work the kindergarten curriculum, with its objectives and areas using physical education and play as vehicles of learning. Later offers a thoughtful analysis carried out on proposals allowing some conclusions.

Key Words: *Play, currículum, didactic proposal, physical education, childhood education*

ÍNDEX I PAGINACIÓ

---

0. Resum, paraules clau i abstract	3
Resum	3
Paraules Clau:	3
Abstract	3
Key Words	3
1. Introducció.	5
2. Objectius	7
3. Metodologia utilitzada per a desenvolupar el treball.....	8
4. Estructura i desenvolupament de continguts.	10
4.1 Marc Teòric	10
Característiques distintives de l'Educació Infantil	10
Característiques dels infants del segon cicle	14
Currículum d'Educació Infantil.....	16
Importància del joc en la infància	18
Beneficis de l'Educació Física	23
4.2. Marc pràctic	26
Justificació de la proposta pràctica i objectius	26
Context on s'aplica.....	27
Metodologia	28
Temporalització i continguts treballats	29
Manual de jocs: recull de propostes didàctiques	30
Avaluació	49
5. Reflexió i discussió del treball realitzat. Conclusions	53
6. Referències bibliogràfiques.	55
Webgrafia.....	55
Bibliografia	57
7. ANEXOS.....	59
Annex 1	59
Àrea de coneixement d'un mateix	59
Àrea de coneixement de l'entorn.....	68
Àrea de comunicació i llenguatge	69
Annex 2	70

1. Introducció.

La infància és un món apassionant, amb molts aspectes que encara han de ser descoberts. Els infants aprenen a ritme constant, absorbeixen tot allò que els rodeja i ho fan seu. Però sovint, a l'educació actual, aquest procés d'aprenentatge es veu reduït a llibres i paper, i els infants acaben perdent les ganes innates que tenen d'aprendre.

Com diria Loris Malaguzzi: *“el niño tiene cien lenguas (y además cien, cien y cien) pero le roban noventa y nueve. La escuela y la cultura le separan la cabeza del cuerpo”*. (Loris Malaguzzi, 1995).

Aquest treball cerca ser una eina alternativa d'aprenentatge, una forma d'assolir tots els continguts que marca el currículum d'una forma més amena, mitjançant el joc. Considero que aquest procés d'aprenentatge ha de ser dut a terme mitjançant propostes que atreguin als infants i els incitin a participar.

Partint d'aquesta premissa, el joc és el vehicle més adequat i recomanable per aconseguir un aprenentatge vertaderament significatiu. A l'àmbit educatiu és conegut que gràcies a ell, es treballen aspectes motrius, socials, afectius, cognitius...

Per tant, si el joc és la forma en que millor aprenen, perquè no s'amplia i consolida el seu ús?

A més, aquest treball també pretén ser una eina per impulsar l'ús de l'Educació Física als primers anys d'escolarització. Si bé es treballa normalment a partir de primària, els seus beneficis són vàlids per a infants de menor edat, com és el cas d'infantil. Cal remarcar que a Espanya, el concepte “educació física” s'utilitza també a partir de primària, i tot allò relacionat amb l'esport o el moviment a edats més primerenques s'anomena psicomotricitat. Aquesta distinció no es fa a altres països d'Europa.

En aquest treball, s'utilitzarà l'expressió d'educació física i no la de psicomotricitat, ja que el que es cerca s'atraca més als ideals del primer concepte. Es pretén una millora global de l'infant (Cardona, J. 2000), que assoleixi tots els beneficis que aporta l'educació física i que s'expliquen més endavant.

Sovint, no es duen a terme classes d'educació física amb infants tan petits perquè no es sap quins exercicis són adequats i quins no. El joc és una bona forma d'apropar l'exercici a tots els cursos, mentre s'aprèn de forma divertida i amena.

Per tant, aquest treball és una proposta per treballar el currículum d'infantil, amb les seves àrees i objectius, utilitzant l'educació física i el joc com a vehicles d'aprenentatge. Concretament, es treballarà posant la mirada al segon cicle per tenir així la possibilitat de compaginar-ho amb les pràctiques i mostrar exemples visuals del procediment i analitzar els resultats.

I es que tal com deia Loris Malaguzzi, l'infant té 100 llenguatges, 100 formes de veure el món, però l'adult li resta 99. Ja és hora de cercar vies alternatives d'aprenentatge.

“Le dicen en suma, que el cien no existe. Y el niño dice: en cambio el cien existe” (Loris Malaguzzi, 1995)

2. Objectius

---

1. Treballar el currículum d'una forma alternativa i més atractiva per als infants
2. Utilitzar un motor d'aprenentatge que agrada als infants, el joc
3. Aconseguir un aprenentatge significatiu
4. Apropar l'Educació Física als infants d'Infantil: iniciar la motivació cap a l'esport a tots els alumnes.
5. Promoure la millora de les habilitats motrius dels infants mitjançant la pràctica d'activitats lúdiques.
6. Alimentar l'autoestima i la seguretat de l'infant: incitar-lo a que realitzi activitats que suposin un repte per a ell/ella i que comprovi que és capaç de fer-les.
7. Realitzar activitats en grup: afavorir la socialització dels infants i fomentar el respecte entre tots ells.
8. Ajudar als infants a desinhibir-se: mitjançant propostes didàctiques que afavoreixin la seva expressió lliure i dinàmica.
9. Dissenyar un manual pràctic de joc que pugui ser utilitzat per a tothom
10. Posar en pràctica les propostes: utilitzant el període de pràctiques establert per la Universitat, dur a terme les propostes de forma pràctica.
11. Analitzar els resultats: recollir proves gràfiques que permetin realitzar una anàlisi sobre si les propostes han estat encertades i els resultats positius.
12. Realitzar una reflexió final sobre tot el treball: comprovar si allò plantejat inicialment s'ha assolit.

3. Metodologia utilitzada per a desenvolupar el treball

Com he realitzat el meu treball: Primerament he dut a terme una recopilació d'idees sobre com volia estructurar el treball de forma global.

Després, he seleccionat quins eren els aspectes de la part teòrica que em semblaven més rellevants per a la posterior part pràctica, ja que en la primera recopilació de idees pretenia assolir molta informació. Seguidament, i aprofitant el període de pràctiques que es realitza al darrer quadrimestre del grau, he aplicat les meves propostes amb un grup de 28 infants de segon cicle d'educació infantil. D'aquesta forma, i a mode de cloenda, he pogut realitzar un anàlisi reflexiu amb els resultats de les propostes didàctiques.

Com he fet la recerca teòrica? Per a donar legitimitat al meu marc teòric, he consultat tot un seguit d'articles i llibres especialitzats en els temes que m'interessaven. A més, també he dut a terme tota una recerca per la xarxa a fi de complementar la informació i ampliar-la.

Per tant, la informació prové de llibres que tracten la infància, de revistes especialitzades en infància, joc i educació física, d'articles tant nacionals com internacionals, de blogs, de pàgines web obertes al públic, d'altres pàgines on he necessitat un registre i de la biblioteca municipal de l'Ajuntament de Palma.

Quines paraules clau he utilitzat? Per a dur a terme la recerca he utilitzat paraules claus relacionades amb tres temes principals: la infància, el joc i l'educació física. Per a realitzar una primera introducció sobre la educació infantil, vaig utilitzar les següents paraules: “*educación infantil*”, “*childhood*”, “*childhood education*”, “*currículum infantil*”, “*niños escolarizados*”, “*características segundo ciclo*”, “*datos y cifras*”, “*BOE*”, entre altres.

Per a parlar sobre el joc, les paraules utilitzades foren les següents: “*el juego*”, “*desarrollo infantil*”, “*pedagogos y el juego*”, “*Declaración de los derechos del niño*”, “*Francesco Tonucci*”, “*RAE*”, “*play and childhood*”.

Finalment, per a parlar sobre l'educació física i els seus beneficis, les paraules foren les que segueixen: “*educación física*”, “*educación física en infantil*”, “*características físicas niños 4-5 años*”, “*beneficios educación física*”, “*physical education*”.

Quins tipus de documents he trobat? He trobat documents de diversos tipus. Llibres especialitzats en infància, articles en llengua estrangera que contenen aspectes més tècnics, articles també tècnics en llengua castellana, revistes i documents oficials del Ministeri.

En total, aquest treball compta amb 33 documents escrits. D'aquests, 8 són llibres, 7 revistes especialitzades i 18 articles i documents oficials. Del conjunt de bibliografia utilitzada, 26 documents estan escrits en llengua Espanyola i 7 en llengua estrangera (anglès). En quant a la seva antiguitat, trobem documents que daten des del 1959 (la Declaració dels Drets de la Infància, que fou creada en aquell any) fins al 2015. Són més abundants els documents recents, per exemple, 24 daten del període 2000-2015 i tan sols 8 del 1900-1999.

Marc pràctic: a més del marc teòric, el treball compta amb un marc pràctic, el qual té un gran pes. Partint dels beneficis que té el joc a la infància i del propi currículum establert per a l'educació infantil, aquest treball compta amb un recull de propostes didàctiques de creació pròpia, que seran posades en pràctica amb infants de segon cicle.

Posteriorment, aquestes propostes seran avaluades mitjançant la utilització de 4 eines diferents: la pròpia observació de qui les aplica, la valoració de la mestra del centre que es trobi en el moment d'aplicar-les, les valoracions dels propis infants que les realitzen i un recull de registres fotogràfics i de vídeos que justifiquin la seva posada en marxa.

La valoració de la mestra que es trobi en aquell moment serà necessària per a una primera avaluació conjunta, que permeti saber de forma global si la proposta ha estat encertada i ben organitzada. D'altra banda, la observació directa de qui aplica les propostes, en aquest cas jo, servirà per a realitzar una avaluació més individualitzada de cada joc, la qual al seu torn permetrà establir propostes de millora si fossin necessàries. Les valoracions dels infants es duran a terme mitjançant dibuixos que els permetin expressar quina ha estat la proposta més plaentera per a ells. Finalment, les fotografies i els vídeos serviran per a analitzar la sessió duta a terme i captar petits detalls que a primera vista no hagin estat percebuts. A més, serviran de guia per a les persones que vulguin continuar amb aquest treball i ampliar-ho.

4. Estructura i desenvolupament de continguts.

4.1 Marc Teòric

Característiques distintives de l'Educació Infantil

L'educació Infantil és el primer període dins el procés educatiu i té unes característiques pròpies.

El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport la defineix de la següent forma: *“La Educación Infantil es la etapa educativa que atiende a niñas y niños desde el nacimiento hasta los seis años con la finalidad de contribuir a su desarrollo físico, afectivo, social e intelectual. Se ordena en dos ciclos: el primero comprende hasta los tres años; el segundo, que es gratuito, va desde los tres a los seis años de edad”*(AAVV,2007)

Aquest període educatiu, compta amb dos cicles. El primer d'ells, avarca des del naixement fins als tres anys, i el segon dels 3 als 6. Cada un d'ells té les seves pròpies característiques i cerca aconseguir unes finalitats diferents.

Al primer cicle, es pretén que el nin/a desenvolupi el seu control corporal, la seva identitat personal, que compti amb unes primeres manifestacions de comunicació i llenguatge i sàpiga manejar unes pautes de convivències al seu entorn (OEI, 1996)

D'altra banda, el segon cicle cerca enfortir els aspectes anteriors i desenvolupar-ne de nous, com per exemple la pròpia autonomia personal de l'infant o unes millors relacions amb els seus iguals (OEI, 1996)

Considerat el primer nivell del sistema, és una etapa voluntària però amb gran importància com a facilitadora de posteriors aprenentatges. Fa uns anys, degut al seu caire voluntari, molts d'infants no eren escolaritzats. Per exemple, tal i com ens indica l'Oficina de Planificació i estadística (MEC), als anys 1995-96, tan sols 22.063 alumnes foren escolaritzats a les Illes Balears a l'etapa d'educació infantil.

Als anys 2005-06, segons la Comissió d'Estadística de la Conferència Sectorial d'Educació, ja eren 32.630,18 els alumnes escolaritzats a les Illes Balears i aquest darrer curs 2014-15, han estat escolaritzats uns 40.431.688 alumnes.

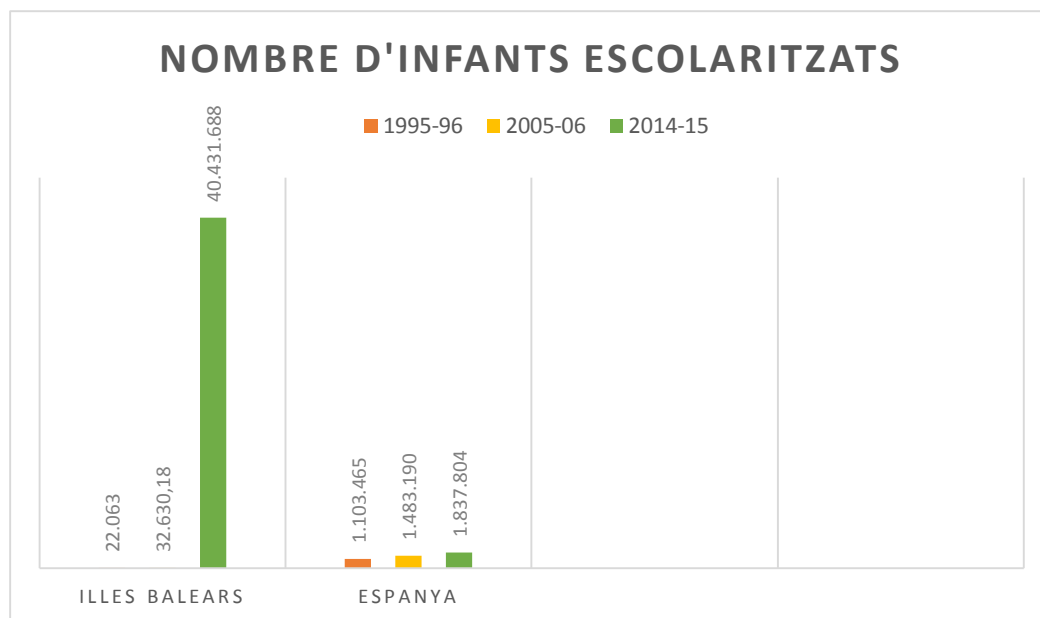

Diagrama de barres 1. Nombre d'infants escolaritzats a Espanya als anys 1995-96,2005-06,2014-15 (gràfica d'elaboració pròpia)

També el nombre total d'infants escolaritzats a Espanya ha augmentat amb els anys, però la diferència no és tan significativa com a les Illes Balears.

Trobem centres de titularitat pública, concertada o privada. El nombre de centres existents de cada caire i d'alumnes escolaritzats en ells també ha anat canviant al llarg dels anys.

Al curs escolar 1995-96, partint de les dades de l'Estadística de l'Ensenyança a Espanya, existien 2.554 centres reconeguts oficialment que oferissin plaça a Educació Infantil (exclusivament, sense oferir primària ni ensenyances superiors) a Espanya. D'aquests, 1.164 eren públics i 1.390 privats.

Al curs 2005-2006, el nombre de centres existents ja havia augmentat fins a 4.429. d'aquests, 2.134 eren públics, i 2.290 privats-concertats.

Aquest darrer curs 2014-15, el nombre de centres reconeguts ha estat de 28.064. i trobem una gran diferència entre públics i privats-concertats, sent del primer tipus 19.054 centres, i del segon 9.010.

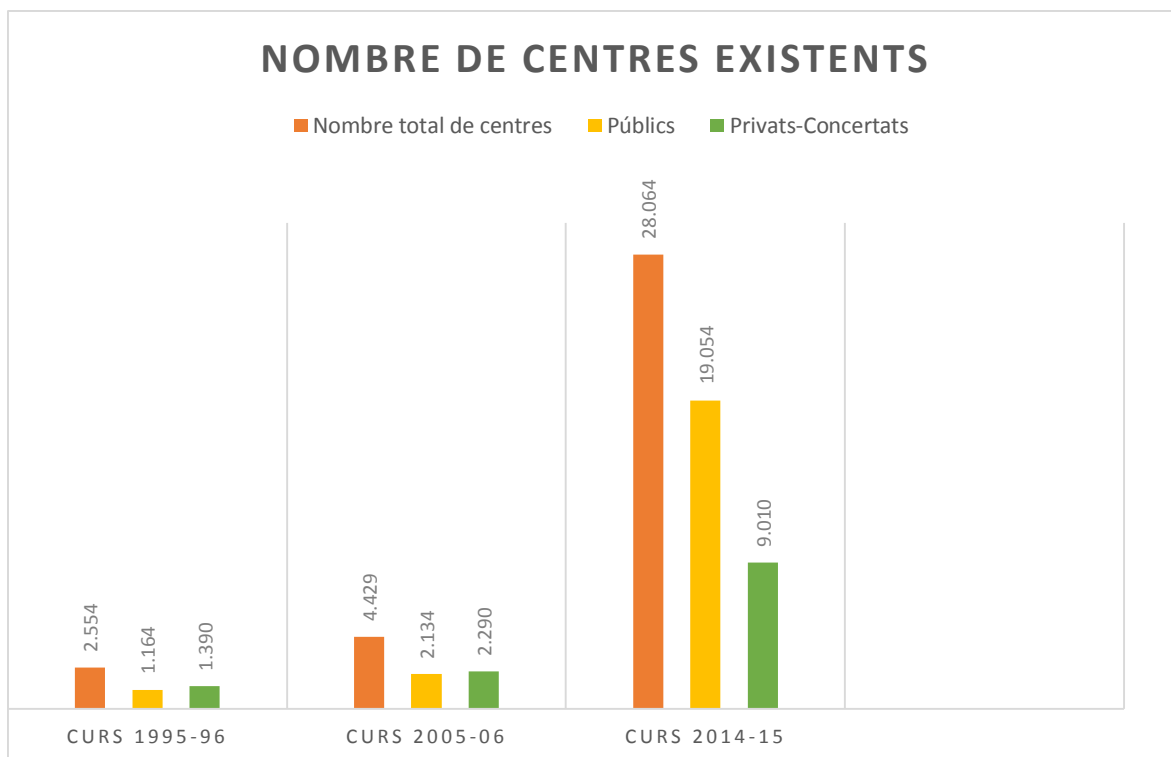

Diagrama de barres 2. Nombre de centres existents a Espanya anys 1995-96, 2005-06,2014-15 (gràfica d'elaboració pròpia).

Com es pot observar, abans existien majoritàriament centres privats, la qual cosa augmentava les despeses de les famílies que volien escolaritzar els seus infants. Avui en dia però, els centres públics són més nombrosos. Aquesta podria ser una de les causes de l'augment de l'escolarització dels infants a edats més primerenques.

També la societat ha canviat. La incorporació cada vegada major de la dona a la feina o el menor suport de la família extensa, són factors que també poden estar incitant a escolaritzar als infants abans, ja que ara no és tan fàcil que els cuidi qualcú a casa els primers anys de vida.

A més, l'augment de les famílies que viuen a ciutat també és un factor a tenir en compte. Anys enrere, un infant que creixia a ciutat ho feia jugant al carrer amb altres infants, fossin o no de la seva edat. Existia tot un sistema de relació entre els nins i nines que afavoria el seu desenvolupament social. Avui en dia però, jugar als carrers ja no és possible (i sovint no és ni tan sols segur) i molts d'infants no comencen veritablement a relacionar-se fins que comencen el seu període escolar.

Aquesta major escolarització dels infants des que són petits, ajuda a pal·liar les possibles desigualtats i carències que puguin sofrir al seu entorn més proper. L'infant amb menors recursos econòmics rebrà exactament la mateixa educació a un centre que l'infant amb uns recursos superiors.

Aquest caràcter preventiu de l'educació, els permetrà a ambdós partir d'una mateixa base i desenvolupar-se intel·lectualment per igual. A més, contribuirà al seu desenvolupament físic, afectiu, social i moral. També els permetrà relacionar-se amb altres adults de referència, diferents als que viu dia a dia a casa seva (Pilar Gútiez, 1995).

Per tant, encara que al seu naixement l'educació infantil fos de caràcter merament assistencial, avui en dia queda clar que la seva base és purament educativa i que com a tal ha de ser estructurada i cuidada, ja que són molts els beneficis que guanyaran els infants.

Característiques dels infants del segon cicle

Després de veure quines serien les principals característiques de l'educació infantil com a període global, cal centrar-se més en els infants de segon cicle, ja que són els que duran a terme les propostes didàctiques.

Per tal de poder desenvolupar propostes que siguin adients a l'edat dels infants, cal disposar d'una base prèvia que permeti conèixer quines són les seves capacitats.

Encara que aquest treball es centra en les variants més motrius, també és important tenir en compte altres característiques dels nins, com les socials, afectives i cognitives, ja que tindran un pes important a l'hora de realitzar els jocs. Per tant, seguidament es mostren algunes de les característiques principals dels infants que es troben a una edat compresa entre els 3 i els 6 anys. Algunes d'elles han estat observades directament en el grup d'infants que després realitzarà els jocs.

Característiques del seu desenvolupament motriu (Berger, K. S., 2007):

Motricitat gruixuda:

- Desenvolupen el sentit de l'equilibri
- Mostren un domini progressiu del seu cos: saben pujar i baixar escales, botar a peu coix, ballar, llançar i recollir objectes (Tropani, C., 2009)
- Comença a quedar clara quina és la seva predominança lateral (dretana o esquerrana)
- Els agrada molt córrer, ja saben frenar de sobte i canviar de direcció ràpidament (J. García, P. Berruezo, 2009)
- Els crida molt l'atenció trepar per les espatlles o el rocòdrom.

Motricitat fina:

- Posseeixen suficient destresa amb les mans per realitzar activitats com vestir-se i desvestir-se, pujar cremalleres, enganxar botons, dibuixar de forma més precisa...
- Els costa manco treball retallar utilitzant les tisores
- Ja dominen l'ús del punxó
- Saben menjar correctament utilitzant la forqueta i la cullera
- Copien la majoria de lletres

Característiques del seu desenvolupament socio-afectiu

- Ja són capaços de reconèixer-se a ells mateixos com a una persona amb identitat pròpia
- Es mostren més independents, dominen millor les rutines diàries (Ortega, R. 1996)
- Els agrada rebre reconeixement de part dels adults que els envolten
- Mostren interès a l'hora de rebre responsabilitats
- Ja tenen clar amb qui els agrada més jugar i formen els seus propis grups
- Són capaços d'establir entre ells les seves pròpies normes
- Comprenen que els seus companys també tenen creences, pensaments i desitjos propis.

Característiques de desenvolupament cognitiu (Bassedas, E., Comelles, T. H., & Solé, I., 2007)

- Diferencien entre allò real i imaginari
- Controlen els conceptes relacionats amb l'espai: a dalt, abaix, dintre, fora, a prop, enfora (Mª Isabel Rael, 2007)
- No controlen els conceptes relacionats amb el temps: demà, d'aquí una setmana, fa un any... (Mª Isabel Rael, 2007)
- Conten fins a més de 10

Currículum d'Educació Infantil

Tal i com ens indica la pàgina web del Ministeri de Cultura, Educació i Esport, entenem per currículum d'educació infantil el *“conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació que han de guiar la pràctica educativa d'aquesta etapa”*(AAVV)

Consta d'uns elements comuns relatius a uns objectius, àrees i procediments d'avaluació que totes les administracions educatives han de respectar a l'hora de realitzar el seu propi currículum. Les diferències solen ser mínimes, encara que serà l'equip docent de cada centre qui decidirà quins mètodes pedagògics són els més adequats.

Sempre hi ha d'haver present el sentit de globalitat i interdependència entre totes elles.

En el cas dels alumnes amb NESE els objectius que han d'assolir són els mateixos, però amb uns mètodes més individualitzats i tenint en compte el seu desenvolupament i capacitats.

Al següent apartat, explicaré les principals àrees del currículum establert per el Reial Decret de 1630/2006, del 29 de desembre, per el que s'estableixen les ensenyances mínimes del segon cicle d'educació infantil, ja que seran aquestes les que utilitzaré per a desenvolupar les meves propostes didàctiques.

Àrea de coneixement d'un mateix i autonomia personal

El que es pretén es aconseguir construir la pròpia identitat personal de l'infant. Ha de ser una imatge ajustada i positiva, que li permeti conèixer les seves possibilitats i limitacions.

També ha de ser capaç de mantenir una actitud de respecte en quant a les característiques i possibilitats de les altres persones, i de conèixer els seus propis sentiments, emocions (i els dels altres).

Més relacionat amb l'àmbit del moviment, ha de ser capaç de descobrir i utilitzar les pròpies possibilitats motrius per adaptar-les a les diverses activitats que vagi realitzant. També ha d'adquirir la coordinació i el control dinàmic necessari del seu cos per a poder realitzar activitats quotidianes i relacionades amb el joc.

Àrea del medi físic i social

Es cerca que l'infant construeixi un coneixement ampli sobre l'ambient físic i social que el rodeja. Mitjançant conductes exploratòries i d'autodescobriment, ha de conèixer tot allò que l'envolta i aprendre a relacionar-se amb l'ambient i amb les persones que el formen de forma respectuosa.

Àrea de llenguatges: comunicació i representació

Cerca afavorir que els infants siguin capaços de rebre i interpretar missatges, crear-los i distribuir-los segons les seves necessitats.

Aquest domini dels llenguatges permetrà a l'infant comunicar-se amb els altres i expressar el seu món intern, a més de conèixer el món dels demés.

Importància del joc en la infància

Els conceptes de “joc” i de “jugar” formen part del dia a dia dels infants de tot el món. Segons la Reial Acadèmia Espanyola (RAE), entenem “joc” (del llatí “iocus”) com a:

1.m. Acció i efecte de jugar

2.m. Exercici recreatiu sotmès a regles i en el qual es guanya o es perd

D'altra banda, el concepte de “jugar” (del llatí “iocari”) és definit de la següent forma:

1.Fer qualque cosa amb alegria i amb el sol fi d'entretenir-se o divertir-se

2. Trastejar o gaudir

3. Entretenir-se, divertir-se formant part en un dels jocs sotmesos a regles, amb o sense interès

En ambdós casos, trobem paraules que ens permeten deduir el caràcter lúdic que té el joc. El fi màxim és gaudir del que s'està fent, sense preocupacions ni problemes, sinó amb alegria.

En el cas dels infants, el joc és una part de la seva essència més pura. Jugar forma part de la seva pròpia forma de ser, sembla que ja naixessin preparats per a fer-ho. Són molts i variats els autors que han estudiat la relació entre el fet de jugar i el conseqüent desenvolupament que suposa per als infants.

Alguns com Francesco Tonucci, pensador, psicopedagog i dibuixant Italià, dediquen la seva vida a l'estudi i la defensa del joc en la infància, ja que són molts i variats els beneficis que aporta: maduració psicomotriu, activitat cognitiva, desenvolupament afectiu, socialització (A. García, J. Llull, 2009). Tal i com va dir a la conferència “*Más juego, más movimiento: más infancia*”:

“Jugar es recortar un trozo de mundo, ofrecerlo a alguien, que son los compañeros de juego, y jugarlo juntos, no importa los materiales, se inventan. El juego tiene aspectos esenciales, es una experiencia fuerte que produce cambios radicales, tiene algo de omnipotente, si nos hace falta algo, lo inventamos. Somos poderosos respecto al mundo, lo dominamos de alguna manera cuando jugamos” (Francesco Tonucci, 2014)

Altres autors també foren fermes defensors dels beneficis de jugar per als infants. Per exemple, Karl Groos, filòsof i psicòleg, fou el primer en constatar la relació entre el fet de jugar i el desenvolupament cognitiu de l'infant (Ezequiel M., 2008). La seva teoria, "*El juego como aticipación funcional*" defensava que el joc permet a l'infant desenvolupar aquelles capacitats que l'ajudaran a realitzar les tasques de la seva vida adulta de forma plena i satisfactòria: "*el gato jugando con el ovillo aprenderá a cazar ratones y el niño jugando con sus manos aprenderá a controlar su cuerpo*" (Karl Groos, 1896). Si, per exemple, una nina juga a les pepes quan és petita, sabrà com agafar als nadons quan sigui gran.

Altre autor que estudià la relació entre els infants i el fet de jugar, fou Jean Piaget. Psicòleg, biòleg i gran estudiós de la infància, defensà que el joc forma part de la pròpia intel·ligència del nin.

Ell va estructurar els principals tipus de jocs que van apareixer en la infància de forma cronològica, segons l'edat i el moment evolutiu (Jean Piaget, 1929, 1954, 1977). El resultat foren tres estadis:

1. Estadi sensoriomotor: predomina el joc funcional, infants d'entre 0 i 2 anys
2. Estadi preoperacional: predomina el joc simbòlic, infants d'entre els 2 i els 6 anys
3. Estadi de les operacions concretes: predomina el joc de regles, infants d'entre els 6 i els 12 anys

Però, que entenem per joc funcional, simbòlic i de regles? El joc funcional o sensoriomotor (Wallon, 1941; Chateau, 1958) seria aquell que du a terme un infant que repeteix constantment la mateixa acció perquè li suposa plaer obtenir un resultat immediat. Per exemple, un infant que copeja el seu cotxe contra el terra perquè fa renou al xocar.

D'altra banda, el joc simbòlic (Piaget, 1986) és aquell que consisteix en simular persones, objectes o situacions que en aquell moment no són presents. Els jocs de "papas i mamas", o jugar a ser superherois, o monstres... seria joc simbòlic. És possiblement el tipus de joc més ric cognitivament parlant, ja que posa en marxa la seva creativitat i imaginació. Es manté al llarg dels anys, i augmenta de complexitat amb el temps.

Per exemple, els infants que duren a terme les propostes didàctiques, ja són capaços de planificar a què i com jugaran. També es distribueixen els rols i entenen que un mateix nin o nina pot tenir varis papers.

Aquest procés de distribució dels rols i de parlar sobre el joc que duren a terme en aquell moment, és un preludi del darrer tipus esmentat per Piaget: el joc de regles. La diferència entre ambdós estadis, es veu sobretot en la reminiscència d'egocentrisme que encara sofreixen els infants d'aquestes edats.

Un nin o nina de 4 anys, sabrà dur a terme un joc de regles, però tan sols pensarà en què ha de fer ell/a per a guanyar. En canvi, si el mateix joc el du a terme un infant de 6 anys o més, ja serà capaç d'entendre que les accions dels seus companys afecten a les seves possibilitats de guanyar, i les tindrà en compte (Jogboujm, E., 2010).

Aquest tipus de joc, serà el més utilitzat a l'hora de dur a terme les diferents propostes didàctiques. Les regles seran proposades per la tutora o persona adulta de referència en aquella sessió, encara que sovint seran els propis infants qui les marquin. Dur a terme aquest tipus de joc, els permetrà desenvolupar aspectes importants de la seva formació com el llenguatge, la memòria o l'atenció.

Tal i com ja s'ha comentat, Piaget defensava la relació entre el fet de jugar i el desenvolupament cognitiu de l'infant. Quan un nin juga, està experimentant amb el seu entorn i construint el seu propi coneixement. Però no tan sols són cognitius els beneficis que rebrà aquest infant, sinó també socials. I l'autor per excel·lència en quant a l'àmbit social fou Lev Semyónovich Vigotsky.

Vigotsky, psicòleg rus, va centrar els seus estudis en quant a infància en la importància que té per a l'infant el fet de relacionar-se amb altres persones, siguin adults o altres nins i nines. Ell ho va anomenar "*construcció social de la intel·ligència*" (Vigotsky, 1920-30).

Per a ell, el joc és una conseqüència natural que sorgeix de la necessitat de l'infant de mantenir un contacte amb els altres. Mentre juga, es relaciona.

El tipus de joc que més va estudiar, fou el de caire simbòlic. Ell deia que gràcies a que els infants es relacionin i cooperin entre ells mentre juguen, sorgeixen rols molt rics en matisos que afavoreixen el desenvolupament de tots ells.

Tanta importància té el fet de jugar per als nins i nines, que aquest està reconegut a la Declaració dels Drets de l'Infant. Aquests drets foren aprovats dia 20 de novembre de l'any 1959 per la totalitat dels 78 estats que formaven part de la ONU en aquell moment.

El seu nivell d'importància és equivalent a altres com el dret a ser estimat o a ser ben atès. La pròpia Declaració informa de que els principis esmentats han de ser complerts sense excepció, prenent per a aconseguir-ho totes les mesures que siguin necessàries:

“Proclama la presente Declaración de los Derechos del Niño a fin de que éste pueda tener una infancia feliz y gozar, en su propio bien y en bien de la sociedad, de los derechos y libertades que en ella se enuncian e insta a los padres, a los hombres y mujeres individualmente y a las organizaciones particulares, autoridades locales y gobiernos nacionales a que reconozcan esos derechos y luchan por su observancia con medidas legislativas y de otra índole adoptadas progresivamente en conformidad con los siguientes principios:”

Concretament el dret a jugar, es troba al principi número 7, juntament amb el dret a una educació gratuïta i de qualitat.

Principio 7

“El niño tiene derecho a recibir educación, que será gratuita y obligatoria por lo menos en las etapas elementales. Se le dará una educación que favorezca su cultura general y le permita, en condiciones de igualdad de oportunidades, desarrollar sus aptitudes y su juicio individual, su sentido de responsabilidad moral y social, y llegar a ser un miembro útil de la sociedad.

El interés superior del niño debe ser el principio rector de quienes tienen la responsabilidad de su educación y orientación; dicha responsabilidad incumbe, en primer término, a sus padres.”

“El niño debe disfrutar plenamente de juegos y recreaciones, los cuales deben estar orientados hacia los fines perseguidos por la educación; la sociedad y las autoridades públicas se esforzarán por promover el goce de este derecho”

Tenint en compte tots els autors que tracten el joc, i el fet de que és consideri un dret bàsic de la infància, ens fa adonar-nos que jugar no és un passatemps que hem de deixar fer als infants quan no tenim cap altre cosa planificada.

Jugar, és una activitat essencial i insubstituïble per a qualsevol infant. Depèn de la quantitat i qualitat del seu joc el seu futur desenvolupament social, cultural i cognitiu. Per tant, cal que es prengui en la consideració justa i es faci més visible en el dia a dia dels centres on es troben els infants.

Encara que un infant pot jugar a casa, o als seus moments lliures, són moltes les hores que passa a l'escola i és imprescindible que també allà es respecti el seu dret a jugar. Pràcticament qualsevol coneixement considerat com a necessari a la vida d'un infant, es pot obtenir mitjançant el joc.

De fet, a moltes escoles Nord-Americanes i Europees, jugar no és una acció que es realitza quan es té temps, sinó que és part essencial del currículum. Els currículums difereixen sobre "com" el joc serà dut a terme, però no sobre "si hauria" de ser dut a terme (Scarlett, Naudeau, Saloni-Pasternak, i Ponte (2005). Allà, el joc és considerat una forma de treballar el currículum (Van Hoorn etc al., 2010; Wasserman, 2000) i els espais, els materials i el temps són organitzats al voltant del joc dels infants (Frost, Wortham, i Reifel, 2005; Sluss, 2005).

Si ens centrem en l'educació física, també aquesta pot ser ensenyada mitjançant jocs. Aquests jocs seran de caire més dinàmic, i implicaran moviment. A més, satisfaran la necessitat que té qualsevol infant de realitzar activitats motores com córrer, botar, reptar, escalar... les quals no podrien ser cobertes amb jocs més tranquils o de taula, per exemple.

Mentre es treballen educació física i joc de forma conjunta, també s'estan treballant aspectes com la cooperació entre els infants, el respecte, el diàleg, la perseverança o la capacitat d'ajudar a qui més o necessita. Tots aquests valors, tan importants en el dia a dia de qualsevol persona, resulten molt més fàcils d'assimilar per a un infant si ho fa jugant, que no si ho fa mirant un paper que els tingui escrits.

El fet de que siguin ells mateixos qui els experimenten mentre juguen, afavoreix un aprenentatge vivencial i més significatiu. Aquest aprenentatge es durà a terme perquè jugar permet viure tot un recull d'experiències, tantejos i resultats, i repetir-los de forma plantera. Aquest plaer, provoca que l'infant torni a provar-ho, que vagi repetint l'acció fins que n'assoleix un coneixement (Vicente N., 2002)

Tornant a Francesco Tonucci, considero molt encertada aquesta frase dita per ell: "*nunca sabremos cuánto gana- aprende un niño jugando*".

El que si sabem, sens dubte, és que qualche cosa està aprenent, i que allò que aprengui ho retindrà per sempre, ja que ho haurà assimilat de forma plaentera.

Beneficis de l'Educació Física

L'educació física, no és simplement dur a terme qualche esport. Com el seu propi nom diu, consta d'una part que implica ensenyar, mostrar, educar per tal de promoure i facilitar que cada alumne pugui conèixer el seu propi cos i possibilitats. Es cerca un enriquiment integral.

L'infant ha d'arribar a ser capaç de dominar un nombre variat d'activitats corporals i esportives que el permetin, en un futur, triar aquelles que més li agradin, que el permetin millorar les seves condicions de vida i de salut. A més, el permetran adquirir noves destreses, actituds, al mateix temps que gaudeix i es relaciona amb altres.

Cal que es treballin per igual les habilitats motrius i les capacitats físiques. D'aquesta forma, no tan sols es milloraran aspectes motors, sinó també cognitius i relacionals.

De forma general, l'educació física tindria els següents beneficis:

- Ampliar i diversificar les seves possibilitats motores
- Afavorir i estimular el procés de socialització dels infants
- Preservar la salut. Segons la OMS (Organització Mundial de la Salut), entenem per Salut: *“La salut es un estado de completo bienestar físico, mental y social, no solamente la ausencia de enfermedad o dolència”* (OMS, 1948)
- Afavorir un adequat funcionament corporal
- Augmentar la resistència cardíoc-respiratòria, afavorir la salut mental i el ben estar general, i permetre actituds més positives enfront de la vida (Ignjatovi, Stankovi, & Radovanovi, 2009)
- Augmentar la densitat òssea (Turner and Robling, 2003, Vinsent-rodrigues, 2006) i disminuir el risc de sofrir fractures més envant (Hainonen et al., 2001).

A més, de forma més específica, podríem assenyalar els següents aspectes:

Permet adquirir **bons patrons motors** (L. Cruz, 2015): entenem per patró motor un moviment automàtic que fem quan aprenem a controlar certes parts d'un moviment. Es tracta d'un moviment eficient i ràpid, que es pot realitzar sense interferir amb altres accions com per exemple parlar.

A l'edat compresa entre els tres i els 6 anys, es realitzen els anomenats patrons motors manipulatius, consistents en dominar el propi cos en relació amb els objectes que els envolten (Consejo Nacional de Fomento Educativo, 2010).

Si a un infant se li ensenya a seure amb l'esquena recta des que és petit, quan sigui major no tindrà problemes per fer-ho. Si aprèn a agafar pes doblegant els genolls, de major no tindrà mal d'esquena. Són moviments que s'han d'aprendre correctament perquè després quan siguin grans els faran sense pensar.

És molt important que s'apreguin correctament, ja que si no es disposa d'una bona base es poden danyar les estructures que el suporten. Això causa problemes físics com mal de genolls, d'esquena, poc to muscular, problemes per mantenir l'equilibri i obesitat.

Ajuda als infants amb TDAH (Trastorn Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat) a memoritzar informació i resoldre tasques complexes: un estudi recent realitzat a la Universitat Central de Florida amb 52 infants de entre 8 i 12 anys (29 amb TDAH diagnosticat i 23 sense cap dèficit), deixà patent que els moviments que realitzen els infants amb TDAH els ajuden a posar en marxa la seva memòria de treball i a funcionar millor (Mark Rapport, 2015).

Per tant, treballar mitjançant el joc i el moviment podria suposar una ajuda per a aquest tipus d'infants.

Combat el sedentarisme: segons l'Enquesta Nacional de Salut 2011-12 del INE, el 12.1% de la població infantil de 5 a 14 anys es declara sedentària, és a dir, no realitza cap activitat física.

Si dividim les dades en nins i nines, el percentatge de sedentarisme és el doble en el cas de les nines: un 16.3% enfront del 8.2% dels nins.

Els infants passen moltes hores setmanals a les escoles. Prenent com a mostra el centre on es desenvoluparan les propostes didàctiques, un infant de 4-5 anys entra a les 09:00 del matí (això si no va a escoleta matineria) i surt a les 14:00 (si no queda a menjador). En total sumen

5 hores diàries, 25 setmanals. Si afegíssim l'escola matiner, el menjador escolar i les activitats extraescolars, les hores augmenten a 9 diàries i 45 setmanals.

Un dia de la setmana que els infants no tinguin psicomotricitat, passaran aproximadament 4 hores asseguts a les seves cadires, si restem els dos patis que tenen de 30 minuts cada un.

Tantes hores a l'aula es justifiquen amb la necessitat d'acomplir tot el currículum escolar, d'aprendre tot el que ve marcat per la llei. No poden estar més temps al pati perquè perden hores "lectives" ni poden tenir més dies de psicomotricitat perquè és necessari acabar treballs i fitxes.

Per tal com diu el BOE: *"en quant a l'adopció d'hàbits saludables és molt important tenir en compte que s'estima que fins a un 80% dels nins i nines en edat escolar únicament participen en activitats físiques a l'escola [...]; per tant, l'educació física a les edats d'escolarització ha de tenir una presència important en la jornada escolar si es vol ajudar a pal·liar el sedentarisme, el qual influeix en algunes de les malalties més esteses a la societat actual"* (BOE, 2014)

D'aquí sorgeix la proposta de treballar el currículum mitjançant l'educació física i el joc. Un infant pot assolir els mateixos continguts de moltes formes distintes, no tot han de ser quaderns i paper.

És possible aprendre, per exemple, les parts del cos (requisit de l'àrea de "coneixement d'un mateix") mitjançant una fitxa, un dibuix, un conte... o un joc que impliqui a més, moviment.

Per això, a continuació proposo tot un recull de propostes didàctiques que permeten treballar les diferents àrees del currículum d'educació infantil d'una forma més amena i que cerquen assolir els mateixos coneixements.

4.2. Marc pràctic

Justificació de la proposta pràctica i objectius

Aquesta proposta didàctica sorgeix amb la finalitat de desenvolupar una nova forma d'aprenentatge. Parteix de l'edat dels infants, de les seves característiques personals i dels aprenentatges que han d'assolir.

El que es pretén és aportar al grup classe un espai d'aprenentatge significatiu que deixi de banda el sistema tradicional i el permeti aprendre de forma més amena i divertida.

Es treballarà sempre que sigui possible amb tot el grup classe alhora, per afavorir la socialització i el treball en equip. Així a més, si només hi ha una mestra no necessitarà l'ajuda de cap altre per a realitzar les propostes

Finalment, els jocs proposats no requereixen (en la seva majoria) material; en el cas de necessitar-ho, es cerca que aquest sigui bàsic i fàcilment localitzable a una escola.

Objectius de les propostes didàctiques:

1. Transmetre als infants els continguts que marca el currículum d'Educació Infantil
2. Utilitzar el joc i el moviment com a vehicle transmissor
3. Fomentar la pràctica de l'Educació física, mitjançant una sèrie de propostes que en fomentin el seu ús
4. Proposar jocs als infants que els incitin a treballar en equip
5. Afavorir la inclusió al grup de l'infant que pateix hiperlàxia
6. Observar si l'infant amb problemes per mantenir l'atenció es mostra centrat i atent amb les propostes
7. Observar si els infants entenen les premisses i les compleixen
8. Observar si els infants entenen els jocs de regles i juguen com cal
9. Avaluar les propostes per a crear possibles "feedbacks", si fos necessari
10. Demanar als propis infants la seva opinió sobre les propostes dutes a terme i tenir-ho en compte per a futures millores.

Context on s'aplica

El centre:

Les sessions es duran a terme al Centre d'Educació Infantil i Primària de Pràctiques (CEIP de Pràctiques), a Palma de Mallorca.

El Centre d'Educació Infantil i Primària (CEIP) de Pràctiques, es troba a l'edifici del carrer Carretera Valldemossa, 15, el qual ocupa una illa entre els següents carrers: lateralment amb el carrer Arquitecte Guillem Forteza (nord) i carrer Lluís Alemany i Pujol (sud), frontalment carrer Ctra. Valldemossa (llevant) i posteriorment amb carrer Germans García Peñaranda (ponent).

L'escola està situada entre dues zones molt diferents entre elles: per una part trobem la zona de la Carretera de Valldemossa, i per l'altra banda la barriada de Camp Redó. Ambdues zones són molt diferents socioeconòmicament. Generalment parlant, la gent que viu a la barriada de Camp Redó és d'un nivell socioeconòmic baix. A més, es caracteritza per ser una barriada multicultural. Per altra banda, a la zona de la Carretera de Valldemossa, generalment trobem gent que té un nivell socioeconòmic mitjà-alt.

Grup d'infants:

Les sessions es duran a terme amb una classe d'infants del centre, concretament amb l'aula de P4-A. Aquesta, compta amb 28 infants de 4 a 5 anys, 14 nins i 14 nines. Entre ells, en trobem dos que presenten unes característiques més significatives: un dels nins està diagnosticat d'hiperlaxitud o hiperlàxia, la qual cosa significa que els seus òssos, tendons i articulacions disposen d'una major elasticitat que la de la resta de companys.

Aquest fet, el condiciona a la seva vida diària en quant a la seva capacitat motriu: degut a la hiperlaxitud, l'infant no sap córrer be, ni botar de peus junts, ni agafar be el llapis. Aquest fet ha acabat ressentint la seva capacitat de socialització: li costa molt relacionar-se amb la resta de companys a la hora de jugar, ja que a ell no li va be realitzar les mateixes accions que als altres.

Amb les sessions proposades, es cerca augmentar la seva autoestima i relació amb els companys, oferint-li una sèrie de jocs que ell també pugui realitzar i afavorint així la seva inclusió al grup-classe.

L'altre infant es troba en procés de diagnòstic per un possible TDAH. Encara que el centre no ha rebut l'informe final que determini si l'infant sofreix aquest símptoma, és cert que es mostra com un nin inquiet i nirviós, permanentment en moviment i que difícilment es concentra en una activitat concreta molt de temps.

Amb les sessions proposades, es cerca averiguar si assimila millor els conceptes mitjançant el joc i el moviment, o si també li costa centrar-se en allò que està fent.

Metodologia

Tots els jocs es presentaran als infants en forma de sessions, una per setmana durant 4 setmanes. Cada sessió inclourà un nombre d'entre 5-8 jocs, segons el temps que es disposi i la disposició dels infants.

Primer de tot, la mestra prepararà el material necessari abans de l'arribada dels infants. Després, quant tots arribin al gimnàs, es durà a terme la sessió de psicomotricitat que ja tenen programada els infants. En comptes de realitzar una hora i mitja de sessió, com és habitual, tan sols es realitzarà durant mitja hora. Després, els infants tornaran a fer la torre de les peces i asseuran a terra per a escoltar les indicacions de la primera activitat.

Es procurarà començar amb una activitat calmada, per a que els infants es recuperin de la sessió de psicomotricitat que han duit a terme just abans. Els distints jocs s'aniran succeint quan la responsable trobi oportú canviar de dinàmica, i cada cop se li explicarà al grup en què consisteix i com s'ha de realitzar la nova activitat.

El temps de cada proposta és d'uns 5-10 minuts, segons es vegi si els infants estan gaudint molt o si ja els costa mantenir l'atenció. El temps total de la sessió serà sempre de 45 minuts, ja que després tenen el primer pati.

Temporalització i continguts treballats

Cada proposta pertany a una de les àrees principals del currículum, però, encara que el seu contingut específic pertany a una d'aquestes àrees, també es treballen moltes altres. És per això que a una mateixa sessió s'acaben treballant molts de continguts.

Per tal de poder veure un exemple de cada contingut, aquells que es repetesquin es mostraran a l'annex 1. Així, si per exemple es vol treballar el contingut de "esquema corporal", a aquest treball es trobaran un o dos exemples, i a l'annex 1 altres propostes diferents.

Per tant, el conjunt de sessions dutes a terme i els continguts treballats en elles quedaria de la següent forma:

CONTINGUTS	SESSIÓ 1 Dimarts dia 5 de maig del 2015	SESSIÓ 2 Dimarts dia 12 de maig del 2015	SESSIÓ 3 Dimarts dia 19 de maig del 2015	SESSIÓ 4 Dimarts dia 26 de maig del 2015
ÀREA DE CONEIXEMENT D'UN MATEIX				
Esquema corporal	O	X	O	
Lateralitat		X	O	
Equilibri	X	O	X	O
Actitud postural	O	O	X	O
Desenvolupament del to muscular	O		X	
Coordinació dinàmica general	X		O	O
Coneixement de les pròpies capacitats	O		X	O
Els sentits	X			O
ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN				
Percepció, organització i orientació temporal				X
Percepció, organització i orientació espacial	X			X
ÀREA DE COMUNICACIÓ I LLENGUATGE				
Expressió corporal				X
Expressió oral	O	O	O	O
		Llegenda:	X: contingut principal O: contingut secundari	

Tabla 1. Sessions dutes a terme i continguts treballats (tabla d'elaboració pròpia)

Jocs Populars i Tradicionals

Sessió 1	CONTINGUT TREBALLAT: equilibri estàtic i dinàmic
NOM DE L'ACTIVITAT: Un, dos, tres, toca paret	
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat): <ul style="list-style-type: none"> • Practicar i valorar els diferents jocs populars • Treballar el control sobre el seu propi cos i millorar l'equilibri	
ORGANITZACIÓ: <p>Es col·loca als infants en fila de forma horitzontal. Un d'ells passa a la paret.</p>	
DESENVOLUPAMENT: <p>L'infant que està a la paret es gira (donant l'esquena a la resta de companys) i canta: "un, dos, tres, pica paret". Mentre està dient aquestes paraules, la resta de companys pot avançar cap a ell. Quan acaba de dir-les i es gira, els altres infants han de fer d'estàtues. Qui es mogui tornarà a començar des del principi. El primer que arribi a la paret on hi ha el company i la toqui, passa a cantar.</p>	
VARIANTS <ul style="list-style-type: none"> • Avançar d'altres formes que no siguin caminant: corrent, a peu coix, a moixes, botant amb els peus junts...	

Fotografia 1. Infants treballant l'equilibri estàtic

Sessió 1	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Gallineta Cega	Els sentits
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Practicar i valorar els diferents jocs populars • Treballar els sentits del tacte i la oïda 	
ORGANITZACIÓ:	
Es col·loca als infants fent un cercle, i un d'ells passa al mig amb els ulls tapats per un mocador o similar.	
DESENVOLUPAMENT:	
L'infant que ha passat al mig del cercle dona un parell de voltes sobre si mateix, amb l'ajuda de la mestra. Quan ja està desorientat, agafa a un dels seus companys. La resta manté silenci mentre el nin o nina que du els ulls tapats tracta d'esbrinar qui és l'amic o amiga que ha agafat. Primer intentarà saber-ho utilitzant només les mans. Si no és capaç d'esbrinar qui és el seu company, aquest podrà dir qualque cosa en veu alta per tal d'ajudar-lo.	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Limitar les parts del cos que poden emprar-se: ara només podeu tocar-li el cap, ara només podeu tocar amb una ma... 	

Exemple gràfic:

Imatge 2. Infants treballant el sentit del tacte

Sessió 1	CONTINGUT TREBALLAT: percepció, organització i orientació espacial
NOM DE L'ACTIVITAT: Comprau peix	
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: una pilota petita o similar
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Practicar i valorar els diferents jocs populars • Treballar el ritme i la percepció de l'espai 	
ORGANITZACIÓ:	
<p>Els infants es col·loquen en rotllo asseguts a terra. Un d'ells es queda a fora i comença a cantar la cançó de comprau peix: "comprau peix, (ja l'hem comprat); renteu-lo, (ja l'hem rentat); fregiu-lo, (ja l'hem fregit); menjau-lo,(ja l'hem menjat); beveu aigua, (hi ha una mosca); beveu vi, (hi ha un mosquit). Renta que renta, que l'aigua és calenta, tots a dormir fins demà dematí, bona nit!". Allò que hi ha entre parèntesis és el que contesta la resta del grup al qui canta.</p>	
DESENVOLUPAMENT:	
<p>Mentre l'infant situat a fora del rotllo canta la cançó, va donant voltes al voltant dels seus companys. Quan acaba de cantar-la, la resta d'amics tanca els ulls i ell col·loca a darrera d'un d'ells la pilota. Quan demana: "qui s'ha compixat al llit?" tots es desperten i miren si tenen la pilota. El qui té la pilota ha d'encaçar al seu amic, donant una volta al cercle i aquest ha d'intentar asseuer-se al lloc on hi havia el seu company. Qui no aconsegueixi asseuer-se, passarà a cantar la cançó.</p>	
VARIANTS	

Exemple gràfic:

Imatge 3. Nina treballant la percepció espacial i el moviment

Sessió 1	CONTINGUT TREBALLAT: percepció, organització i orientació espacial
NOM DE L'ACTIVITAT: Rotllo, Rotllo, Sant Miquel	
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Practicar i valorar els diferents jocs populars • Treballar el sentit del ritme 	
ORGANITZACIÓ: els infants fan un rotllo i es donen les mans entre ells.	
DESENVOLUPAMENT:	
Al ritme de la cançó: "Rotllo, Rotllo, Sant Miquel, tots els àngels van al cel; carregats amb un bagul, turet de cul" van avançant cap a la dreta o l'esquerra. Quan arriba la part de "turet de cul" tots es tiren a terra.	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Es pot canviar el final de la cançó, per a treballar l'esquema corporal dels infants. Per exemple, es podria dir: "turet de colze!" i haurien de tocar a terra amb aquesta part del cos. 	

Exemple gràfic:

Imatge 4. Infants treballant l'orientació espacial

Sessió 1	CONTINGUT TREBALLAT: Coordinació dinàmica general
NOM DE L'ACTIVITAT: Passa la corda	
Nº ALUMNES: Gran grup	MATERIAL: una corda
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Practicar i valorar els diferents jocs populars • Aprendre a controlar el propi cos 	
ORGANITZACIÓ: S'agafa la corda entre dues persones i els infants fan una filera al seu davant	
DESENVOLUPAMENT: les dues persones que estan agafant la corda la col·loquen a una altura superior que la dels infants. Aquests, han de passar per baix sense tocar-la i sense tocar a terra. Quan ha passat tota la filera, es baixa la corda i es repeteix tot el procés fins que arriba a estar tan baix que pocs aconseguen passar-la sense tocar a terra.	
VARIANTS:	
<ul style="list-style-type: none"> • Es pot passar la corda per sobre, botant. També es pot passar botant però amb la corda en moviment, realitzant moviments de serpenteig. 	

Exemple gràfic:

Imatge 5. Infant realitzant un bot sobre la corda

Àrea “Coneixement d’un mateix”

Sessió 2: NOM DE L’ACTIVITAT: Bon dia!	CONTINGUT TREBALLAT: Esquema corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS: <ul style="list-style-type: none"> • Escalfar per a les posteriors activitats • Conèixer les diferents parts del cos (esquema corporal)	
ORGANITZACIÓ: Els infants es col·loquen en cercle	
DESENVOLUPAMENT La mestra comença a dir: “ens acabem de despertar i estam molt adormits. Anem poc a poc cap al bany i ens comencem a rentar el nostre cos. Ens rentem un ull, l’altre, el nas, les mans...” Així successivament amb totes les parts del cos que es vulguin treballar.	
VARIANTS <ul style="list-style-type: none"> • Es demana als infants: “què ens falta per fer net?” (no val repetir) Així ells participen • Directament és un dels infants qui proposa una part del cos	

Exemple gràfic:

Imatge 6. Infants simulant que es renten la cara

Sessió 2	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Frozen	Esquema corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat):	
<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer les diferents parts del cos • Treballar per parelles i relacionar-se amb tots els companys 	
ORGANITZACIÓ:	
Els infants caminen lliurement per la sala. Se'ls explica que la paraula "frozen" vol dir "congelat".	
DESENVOLUPAMENT:	
Cada cop que la mestra digui: "frozen de...(una part del cos)", els infants hauran de trobar una parella i tocar-se aquella part del cos entre ells.	
Així, si per exemple es diu "frozen de nas", dos infants s'ajuntaran i es tocaran nas amb nas.	
VARIANTS:	
<ul style="list-style-type: none"> • Que siguin els propis infants qui marquin la part del cos • Fer grups de tres o quatre infants 	

Exemple gràfic:

Imatge 7. Infants que es toquen nas amb nas

Sessió 2	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: El nostre cos té...	Esquema corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Reforçar els continguts treballats sobre l'esquema corporal 	
ORGANITZACIÓ:	
Els infants van caminant lliurement per la sala	
DESENVOLUPAMENT:	
La mestra diu: "el nostre cos té... cara!" si és cert, els infants boten i piquen de mans. Si és fals, segueixen caminant. Així per exemple, si la mestra diu: "el nostre cos té... rodes!", els infants hauran de seguir caminant.	
VARIANTS:	
<ul style="list-style-type: none"> • Un dels infants és qui dona la consigna • Es pot canviar el botar i picar de mans per altres moviments: fer la croqueta, córrer, asseure a terra... 	

Exemple gràfic:

Imatge 8. Els infants reaccionen enfront de la consigna donada

Sessió 2	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Tenc un amic a la meva...	Lateralitat i esquema corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cercols
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Entendre i assolir el concepte de lateralitat • Treballar l'esquema corporal 	
ORGANITZACIÓ: El forma un cercle amb els cercols i els infants s'asseuen a dintre. La mestra passa al mig.	
DESENVOLUPAMENT:	
La mestra diu: "ara tocarem el cap d'un amic de la nostra...dreta!". Sense sortir del cercle, els infants han de tocar la part del cos indicada: el nas, la mà, el colze...	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Un dels infants passa al centre del cercle i dona les indicacions. 	

Exemple gràfic:

Imatge 9. Infants treballant el concepte "esquerre".

Sessió 2	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: a volar!	Esquema corporal i lateralitat
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: globus (un per infant)
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> Treballar la lateralitat mentre es reforça el control de l'esquema corporal. 	
ORGANITZACIÓ:	
Els infants es desplacen per la sala lliurement amb un globus a la mà	
DESENVOLUPAMENT:	
La mestra diu: "ara fem volar el nostre globus amb... el cap!" Amb el peu dret, amb la mà esquerra, etc. Així amb totes les parts del cos que es vulguin reforçar.	
VARIANTS:	
<ul style="list-style-type: none"> Un dels infants indica quina part del cos es treballarà 	

Exemple gràfic:

Imatge 10. Infants transportant un globus amb diferents parts del cos

Sessió 3	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Som un flam	Desenvolupament del to muscular
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a realitzar intervals de força- relaxació • Conscienciar-se del seu propi cos 	
ORGANITZACIÓ: els infants es disposen lliurement per la sala o en forma de rotlo.	
DESENVOLUPAMENT:	
La mestra els hi diu als infants que avui s'han despert convertits en un flam. Per a tornar a ser normals han de fer força amb les parts del cos que ella va dient. Per exemple: "ara fem força amb el braç dret, aguantem un poc... i el relaxem".	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • És un dels propis infants qui diu la part del cos a treballar • Es treballen dues parts alhora 	

Exemple gràfic:

Imatge 11. Infants realitzant força amb els seus braços

Sessió 3	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Mirall mirallet	Actitud postural
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Treballar l'actitud postural • Ser conscients del propi cos 	
ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen en fila, un davant l'altre per parelles	
DESENVOLUPAMENT:	
Comença un dels dos costats de la filera. Els infants que es trobin en aquest costat han de realitzar un moviment amb el seu cos, mantenint-se en forma d'estàtua. El seu company ha d'imitar el gest. Cada tres o quatre postures es canvia el torn i comença l'altre nin.	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Una de les parelles indica a tota la resta què fer • La mestra els indica accions concretes a imitar: obrir una finestra, acotar-se... 	

Exemple gràfic:

Imatges 12 i 13. Infants imitant-se entre ells

Sessió 3 NOM DE L'ACTIVITAT: A botar els cocodrils	CONTINGUT TREBALLAT: Coneixement de les capacitats d'un mateix
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: dues cordes o guix per a pintar a terra dues línies
OBJECTIUS (d'aquesta activitat): <ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a identificar fins a quin punt podem arribar amb el nostre cos • Combinar les accions de córrer i botar • Descobrir els nostres límits 	
ORGANITZACIÓ: Es col·loquen les dues cordes de forma paral·lela al terra i els infants en fila.	
DESENVOLUPAMENT Un per un, els infants van botant sobre les cordes. Se'ls explica que qui trepitgi una corda o bé l'espai que queda enmig haurà d'asseure a un costat de l'aula a veure com acaben els altres. Quan tots els infants han botat, es separen un poc les cordes i es torna a començar. Es repetirà el procés fins que cap infant sigui capaç de botar la corda.	
VARIANTS <ul style="list-style-type: none"> • Per a incitar als infants a botar més, se'ls pot contar la història de que les cordes representen un riu ple de cocodrils. 	

Exemple gràfic:

Imatge 14. Infant posant a prova la seva capacitat de córrer i botar alhora

Sessió 3	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Pirates!	Equilibri estàtic i dinàmic
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: un banc i matalassos.
OBJECTIUS (d'aquesta activitat):	
<ul style="list-style-type: none"> • Treballar l'equilibri, tant l'estàtic com el dinàmic • Dur el cos un poc més enllà i perdre la por 	
ORGANITZACIÓ:	
Es col·loca un banc al centre de la sala i matalassos als costats per si els infants cauen. Els nins fan una fila a l'inici del banc.	
DESENVOLUPAMENT:	
Un per un els infants aniran passant per el banc. Primer se'ls demanarà que passin drets, mirant cap endavant. Després poden passar de costat, a 4 potes... també poden mantenir l'equilibri sobre el banc realitzant alguna postura. Quan tots han passat realitzant la mateixa postura es torna a començar amb una altra.	
VARIANTS:	
<ul style="list-style-type: none"> • Un dels infants es converteix en pirata i és l'encarregat de dir als altres quines postures han de realitzar mentre passen per el banc. 	

Exemple gràfic:

Imatge 15. Infant passant el banc a moixes

Àrea de Coneixement de l'entorn

Sessió 4	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Què vaig berenar ahir?	Percepció, organització i orientació temporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Treballar el concepte del temps (concretament el passat) • Treballar la memòria	
ORGANITZACIÓ: els infants fan un rotlle i s'asseuen a terra	
DESENVOLUPAMENT: la mestra va demanant un per un "què vas berenar ahir?". Quan l'infant ja ha contestat es passa al següent. Cal vigilar que no es copiïn les respostes.	
VARIANTS: <ul style="list-style-type: none"> • És un dels propis infants qui demana a un company • Es treballen altres conceptes temporals: futur (que soparàs avui vespre?) o present (què estàs fent just ara?)	

Exemple gràfic:

Imatge 16. Infants en assemblea parlant del dia anterior

Sessió 4	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Cadiretes	Percepció, organització i orientació espacial
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cercols i musica (opcional)
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Treballar el concepte d'espai • Respectar el ritme 	
ORGANITZACIÓ: es forma un rotlle a terra amb els cercols, n'hi ha d'haver un menys que el nombre d'infants. Així, si per exemple són 28 infants, hi haurà 27 cercols. Es posa en marxa la musica. Si no es disposa de musica es comença a cantar	
DESENVOLUPAMENT:	
Els infants van donant voltes als cercols per la part exterior, caminant al ritme de la musica. Quan aquesta deixa de sonar, tots entren dintre d'un cercol. Qui no pot entrar queda eliminat. Es retira un cercol del rotlle i es torna a posar la musica.	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • Si no es disposa de musica, el que queda eliminat del joc ajuda a cantar a la mestra 	

Exemple gràfic:

Imatge 17. Infants treballant l'orientació espacial i el ritme

Sessió 4	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Aranya	Percepció, organització i orientació espacial
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> Treballar el concepte d'espai 	
ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen en filera de forma horitzontal a una de les parets de la sala. Un d'ells passa al mig del gimnàs.	
DESENVOLUPAMENT:	
A la senyal de la mestra, els infants de la paret han de passar fins a l'altre paret sense que els toqui l'infant que es troba al mig (l'aranya). Si aquest els toca, es converteixen en aranyes i també intenten atrapar a altres companys.	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> Només es pot passar d'un costat a l'altre de la forma que digui la mestra: a peu coix, reptant per terra, botant de peus junts... 	

Exemple gràfic:

Imatge 18. Infant en tensió per atrapar als seus companys

Àrea de llenguatge i comunicació

Sessió 4	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Què soc? Què faig?	Expressió corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a utilitzar el propi cos per a transmetre una informació	
ORGANITZACIÓ: Els infants asseuen a terra i un passa a d'avant ells	
DESENVOLUPAMENT: L'infant que es troba davant els seus companys imita amb el seu cos un animal o una acció concreta (com menjar, asseurer-se...). Els infants que esbrinin que està representant aixequen la mà i l'infant selecciona a un d'ells per a dir la resposta. Si l'ha encertada passa ell/a a representar, si no l'ha encertada es demana a un altre infant.	
VARIANTS <ul style="list-style-type: none"> • Els infants es posen d'acord entre ells per parelles a l'hora de representar un animal o acció	

Exemple gràfic:

Imatge 19. Nina que imita a un conill

Sessió 4	CONTINGUT TREBALLAT:
NOM DE L'ACTIVITAT: Somriu!	Expressió corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a utilitzar el propi cos per a expressar-se 	
ORGANITZACIÓ:	
Els infants es col·loquen en fila horitzontal.	
DESENVOLUPAMENT:	
La mestra explica als infants que ella és una fotògrafa i que ha de realitzar un parell de fotografies. Els infants han de realitzar les accions o postures que ella els indiqui. Així, per exemple, la mestra pot dir: ara heu de posar com si fóssiu... animals! Pirates! Futbolistes! Princeses!	
VARIANTS	
<ul style="list-style-type: none"> • És un dels infants qui fa de fotògraf i dona les indicacions 	

Exemple gràfic:

Imatge 20. Grup d'infants imitant a un lleó

Avaluació

Després d'haver aplicat les propostes amb els infants, considero oportú realitzar un anàlisi de tot el conjunt de les sessions.

En primer lloc, indicar que tant l'espai com el nombre d'infants no suposaren cap impediment a l'hora de dur a terme les propostes. Encara que són un nombre elevat de nins i nines, dugueren a terme els jocs proposats amb calma i sense desbaratar-se. D'altra banda, quedà patent que és possible treballar amb tot el grup classe alhora, facilitant així que una sola persona pugui realitzar els jocs amb ells.

A més, s'acompliren els objectius proposats per als dos infants de l'aula que compten amb més dificultats en el seu dia a dia. En el cas de l'infant que pateix hiperlaxitud, vaig prestar especial atenció a si era capaç de realitzar totes les propostes com els seus companys.

Encara que es mostrava més insegur que la resta, i al principi dubtava molt, no es va retirar del joc en cap moment de la sessió. Primerament més pausat que els altres, va anar realitzant totes les propostes fins que les arribà a fer al mateix ritme que els seus companys.

A més, durant tot el temps de la sessió estava mesclat amb el gran grup i es socialitzava amb la resta de nins i nines quasi sense adonar-sen. Per tant, considero que les sessions foren molt favorables per a ell i l'ajudaren a integrar-se més.

D'altra banda, l'infant que presenta problemes per a concentrar-se, va gaudir molt de totes les propostes. Encara que li costava mantenir-se calmat mentre es donaven les consignes per al joc, se'l veia concentrat i després les realitzava tal i com jo havia indicat.

Per tant, crec que aquest fet es podria considerar un indicatiu de que l'exercici físic ajuda als infants a augmentar la seva concentració i, per tant, a assolir millor els coneixements que se'ls estan mostrant.

A continuació es mostren els objectius que es pretenien assolir amb aquesta proposta didàctica i s'especifica per què s'han acomplert o no.

Objectius de les propostes didàctiques:

1. Transmetre als infants els continguts que marca el currículum d'Educació Infantil:

Complert. Amb la realització de les propostes didàctiques s'han treballat les tres àrees del currículum d'Educació Infantil.

2. Utilitzar el joc i el moviment com a vehicle transmissor:

Complert: totes les sessions dutes a terme es basaven en l'ús del joc com a motor d'aprenentatge i comptàvem com a mínim d'un 80% de propostes que impliquessin moviment.

3. Fomentar la pràctica de l'Educació física, mitjançant una sèrie de propostes que en fomentin el seu ús:

Complert. Mitjançant els jocs, s'han treballat aspectes de l'Educació física com la velocitat, el to muscular, la resistència, l'equilibri, la coordinació...

4. Proposar jocs als infants que els incitin a treballar en equip

Complert. Totes les sessions comptaven amb alguna proposta que requeria de treball en equip per a ser realitzada.

5. Afavorir la inclusió al grup de l'infant que pateix hiperlàxia

Complert. Mitjançant els jocs proposats l'infant ha augmentat la seva autoestima, ja que s'ha vist capaç de realitzar les mateixes accions que els seus companys. A més, s'ha pogut observar la seva implicació en la vida del grup classe i com es relacionava amb la resta d'amics i amigues.

6. Observar si l'infant amb problemes per mantenir l'atenció es mostra centrat i atent amb les propostes

Complert. Ha demostrat que es mantenia concentrat a l'hora de les explicacions, ja que després duia a terme les propostes de forma adequada. És probable que estigués atent degut a que les sessions resultaven interessants i motivadores per a ell.

7. Observar si els infants entenen les premisses i les compleixen

Complert. A excepció de dues de les propostes, les quals els va costar entendre, totes les altres foren enteses sense problemes i realitzades com calia.

8. Observar si els infants entenen els jocs de regles i juguen com cal

Complert. Aquelles propostes que seguien unes regles concretes, com podria ser el cas del joc de “l’aranya”, van ser dutes a terme sense problema. Entengueren que hi havia uns límits que no podien passar. En aquest cas, per exemple, l’aranya no es podia moure del seu lloc i si et rossava passaves a ser aranya.

9. Avaluar les propostes per a crear possibles “feedbacks”, si fos necessari

Complert. A continuació es mostren els feedbacks d’aquelles propostes que requeririen algun canvi.

10. Demanar als propis infants la seva opinió sobre les propostes dutes a terme i tenir-ho en compte per a futures millores

Complert. A l’annex 2 es poden veure els dibuixos que realitzaren els propis infants en relació a les propostes realitzades durant les 4 sessions. Dues de les sessions foren avaluades mitjançant els dibuixos dels infants; les altres dues, mitjançant conversa.

Finalment, es mostren alguns feedbacks en relació a aquelles propostes que compten amb algun element que cal millorar. Són les següents:

Nom de la proposta	Incidència	Proposta de millora
Tenc un amic a la meva.... (sessió 2)	No tenien clar els conceptes “esquerra” i “dreta”.	Reforçar l’adquisició d’aquests conceptes mitjançant una xerrada abans de començar amb el joc. Realitzar més jocs que impliquin demostrar si s’ha assimilat, o no, el concepte.
Mirall, mirallet..(sessió 3)	Els ha costat entendre la dinàmica i respectar el seu torn a l’hora de dur a terme	Abans de realitzar l’activitat, fer una demostració amb algun

	les postures	dels infants sobre com ha de dur-se a terme el joc.
Qui falta? (sessió 4)	Els ha semblat molt difícil al principi, alguns han necessitat sentir la veu del seu company/a per a saber qui s'havia amagat.	Oferir directament la possibilitat de sentir la veu del seu amic o amiga a aquells infants que no es vegin capaços d'esbrinar-ho només fent memòria.
Els animals s'han escapat del zoo (Annex 1)	Realitzaven bé els moviments però els ha costat entendre la dinàmica dels relleus	Abans de realitzar l'activitat, fer una demostració amb algun dels infants sobre com ha de dur-se a terme el joc.
Scooby Dooh (Annex 1)	Als infants els ha costat escoltar al company que es trobava a dintre del rotllo. Alguns d'ells no realitzaven bé els moviments per tal de quedar a prop del centre i passar ells al pròxim torn.	Incidir en la importància de respectar el torn de parla de cada company Incitar als infants a realitzar bé les voltes al rotllo, evitant així que es quedin a prop del mig per a passar a dintre.

Tabla 2. Feedbacks en relació a aquelles propostes que compten amb algun element que cal millorar (tabla d'elaboració pròpia)

5. Reflexió i discussió del treball realitzat. Conclusions

Un cop fet l'anàlisi de les propostes, i la seva posterior avaluació, es poden extreure les conclusions finals. Com a punt de partida, vull remarcar que tota l'experiència ha estat molt gratificant, perquè he vist com les propostes cobraven vida i els infants gaudien amb elles.

Considero que es pot afirmar que el joc és un gran impuls a l'hora d'aprendre. Psicòlegs, filòsofs i pedagogs de diferents llocs i èpoques coincidiren en aquest aspecte: l'infant i el joc formen part d'una mateixa essència. Per tant, s'ha intentat partir d'aquesta premissa per a facilitar a l'infant el procés d'aprenentatge que durà a terme durant la seva escolarització.

A totes les sessions, els nins i nines gaudien molt i assolien aprenentatges quasi sense adonar-sen. Per exemple, després de la sessió on es treballava la lateralitat, ells mateixos jugaven al seu pati a caminar a peu coix amb el peu dret o esquerre, a mode de joc. Aquest exemple deixa patent que les propostes poden servir per a assimilar conceptes que marca el currículum, però d'una forma més atractiva i significativa per a ells.

Vegent això, cal demanar-se per què a Espanya es dona tan poca importància al fet de jugar. A altres països Europeus com Itàlia, jugar és considerat un vertader dret de la infància i fins i tot l'administració treballa amb el poble per a garantir aquest dret. A altres països estrangers, com a nord-amèrica, es demanen com incloure el procés de jugar al currículum, però mai si l'han d'incloure o no. Entenen que és necessari i treballen per a aconseguir-ho. Per tant, per què aquí es relega l'acte de jugar al nivell d'una cosa secundària i no necessària? Caldria treballar aquest aspecte i preocupar-se més per els nostres infants i les seves necessitats.

D'altra banda, en quant a l'educació física i els seus beneficis, aquests s'han vist clarament en el cas de l'infant amb hiperlaxitud. Després de les quatre sessions dutes a terme, l'infant ja jugava al pati amb la resta de companys, i la seva autoestima es veia millorada. Semblava més disposat a córrer, a botar, a reptar, i ja no cercava constantment el suport de l'adult com feia abans. El fet de veurer-se capaç de realitzar els mateixos jocs que la resta de companys (la qual cosa no podia veure a les sessions de psicomotricitat, perquè les sessions eren molt desestructurades) l'ha impulsat a sentir-se més segur de si mateix.

Com a proposta de futur, es podria intentar aprofundir en l'ús de l'educació física a l'educació infantil. Com ja s'ha comentat en aquest treball, a Espanya no es considera aquesta pràctica fins que l'infant comença la primària. Però a la resta d'Europa, s'engloba desde les edats més primerenques i es treballa fins al final del procés escolar. Vegent que aporta tants de beneficis a qui la practica, per què esperar a primària? Tal vegada podrien adoptar-se propostes d'altres països i fusionar-les amb les que aquí es realitzen en les sessions de psicomotricitat. El resultat seria, com a mínim, enriquidor per a tots.

A més, ha quedat patent que és possible treballar totes les àrees del currículum. Tal vegada seria complicat realitzar tota l'escolarització seguint aquesta via d'aprenentatge, però si que es podria utilitzar com a una eina més i no relegar-la a una hora setmanal.

Per qüestions de manca de temps, no s'han treballat específicament tots els continguts de cada àrea del currículum. Aquesta, podria ser una proposta per a que vulgui continuar aquest treball. El recull de jocs que jo deixo a l'annex 1, són un petit impuls per a qui vulgui continuar la feina feta. Es podria arribar a crear una gran dossier de propostes didàctiques, que servís a qualsevol mestra disposta a innovar el seu dia a dia i atracar el joc a la seva aula.

Per tant, a mode de cloenda, considero que aquest treball és podria considerar una eina útil a l'hora d'aprendre, que podria utilitzar-se de forma real. Ha estat creat amb la finalitat de ser utilitzat en el dia a dia de qui el vulgui emprar, sigui especialista o no en relació amb les matèries de psicomotricitat i educació física. Aquest no era el meu cas, i no he tingut problemes a l'hora de dur a terme les propostes.

Les propostes que jo deixo poden ser modificades en funció de les necessitats, nombre d'alumnes i edat de cada cas. Els materials necessaris són mínims i l'espai adaptable.

Per tant, esper que aquest treball sigui qualche dia d'utilitat per a qualcú, i que els seus infants gaudeixin amb les propostes.

6. Referencias bibliogràfiques.

Webgrafia

Google. Powerexplosive niños:

<http://powerexplosive.com/facility/ninos-y-entrenamiento-de-fuerza/>

Data de consulta: 15 de febrer del 2015

Google. Actividad física y entrenamiento en niños y adolescentes:

<http://g-se.com/es/actividad-fisica-y-entrenamiento-en-ninos-y-adolescentes>

Data de consulta: 18 de febrer del 2015

Google: moviment trainers blog

<http://movementtrainers.com/2015/02/cada-vez-mas-ninos-con-sindromes-adultos-2/>

Data de consulta: 18 de febrer del 2015

Google. Qué es la educación infantil

<http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/areas-educacion/sistema-educativo/enseanzas/educacion-infantil.html>

Data de consulta: 11 d'abril del 2015

Google. Características segundo ciclo infantil

<http://www.educa.madrid.org/web/cp.unodemayo.torrejondeardoz/CPUnodeMayo/Paginas/CC%20CaracteristicasSegundoEducInfantil.htm>

Data de consulta: 19 abril del 2015

Google. Motricidad gruesa niños segundo ciclo

<http://www.efdeportes.com/efd47/am45.htm>

<http://es.slideshare.net/olgalcs/motricidad-gruesa-en-nios-de-3-a-6-aos>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Tonucci el juego

https://www.google.es/webhp?source=search_app#q=tonucci+el+juego&spell=1

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Tonucci conferencia “más juego, más movimiento: más infancia”

<http://www.quehacemosma.com/2014/08/francesco-tonucci-ideas-claves-de-la-conferencia-mas-juego-mas-movimiento-mas-infancia/>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Tonucci frases juego

<http://rejuega.com/blog/reflexiones-de-grandes/francesco-tonucci-20-frases-sobre-el-juego-infantil-para-reflexionar/>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. RAE

<http://www.rae.es/>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Autores y juego

<http://eljuegoenlaeducacioninicialuc.blogspot.com.es/2012/06/autores-que-definen-el-juego.html>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Juego

<https://casiellomariangeles.wordpress.com/2013/08/05/conceptos-e-ideas-sobre-el-juego-segun-distintos-autores/>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Juego Piaget

<https://actividadesludicas2012.wordpress.com/2012/11/12/teorias-de-los-juegos-piaget-vigotsky-kroos/>

Data de consulta: 4 de maig del 2015

Google. Declaración de los derechos del niño

http://es.wikipedia.org/wiki/Declaraci%C3%B3n_de_los_Derechos_del_Ni%C3%B1o

Data de consulta: 6 de maig del 2015

Google. Youtube. Más juego, más movimiento: más infancia.

<https://www.youtube.com/watch?v=cyGuCkcl5PI>

Data de consulta: 9 de maig del 2015

Google. Autonomía infantil.

<http://es.slideshare.net/fundacioncadah/la-autonomia-punto-clave-en-el-desarrollo-infantil>

Data de consulta: 4 de juny del 2015

Google. Malaguzzi 100 lenguajes

<http://www.grao.com/recursos/100lenguatge>

Data de consulta: 5 de juny del 2015

Google. Definición de salud por la OMS

http://www.who.int/features/factfiles/mental_health/es/

Data de consulta: 6 de juny del 2015

Bibliografía

- Adelantado, V. N. (2002). *El afán de jugar: teoría y práctica de los juegos motores* (Vol. 24). Inde.
- Bassedas, E., Comelles, T. H., & Solé, I. (2007). *Aprender y enseñar en educación infantil*. Graó
- Berguer, K.S., (2007). *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Editorial Médica Panamericana
- Castillo, A. (1997). Apuntes sobre Vigotsky y el aprendizaje cooperativo. *Lev Vygotsky: sus aportes para el siglo XXI*, 46.
- Cardona, J. (2000). Modelos de innovación educativa en la educación física. Madrid.
- Consejo Nacional de Fomento Educativo. (2010). *Guía de psicomotricidad y educación física en la educación preescolar*.
- Cruz, L. (2015). Una propuesta de trabajo para maestros y profesores de Educación Física
- Espa, S. E., & Ministerio de Educación, C. y D. (2015). Datos y cifras Curso escolar 2014 / 2015, 48.
- García, A., & Llull, J. (2009). El juego infantil y su metodología, 315–317.
- García, J. A., & Berruezo, P. (1994). *Psicomotricidad y educación infantil*. Impreso en España.
- Gutierrez Cuevas, P. (1995). *Historia y perspectiva actual de la educación infantil*. Revista Complutense de Educación, 6(1), 101–113.
- Ignjatovi, A., Stankovi, R., & Radovanovi, D. (2009). *Resistance Training for youths*, 7, 189–196.
- James E. Johnson, Scott G. (2015). *The handbook of the study of play, volume 2*. Rowman & Littlefield
- Jogboujm, E. (2010). El juego en el desarrollo infantil, 2, 22.
- Kaufman, L. B., & Schilling, D. L. (2007). Implementation of a strength training program for a 5-year-old child with poor body awareness and developmental coordination disorder. *Physical Therapy*, 87, 455–467.
- Kuschner, D. (2015). *Play and Early Childhood Education. The Handbook of the Study of Play*, 2, 287. Rowman & Littlefield

- Mart, E., Rodr, N. E. Z., Ilustraciones, G., & Costales, S. V. (2008). El juego como escuela de vida : *Revista Miscelánea de Investigación*, 7–22.
- Malina, R. M., & Bouchard, C. (1991). *Growth, maturation, and physical activity*. Human Kinetics Academic
- Mec. (2008). Orden ECI/3960/2007 de 19 de diciembre en el que se establece el curriculum y se regula la ordenación de la educación infnatil. *Boe*, nº 5, 1016–1036.
- Ministerio de Educación, C. y D. (1996). Curso Escolar Datos y cifras curso escolar 1995/96, 18
- Ministerio de Educación, C. y D. (2007). Educación Infantil, definición.
- Ministerio de Educación, C. y D. (2014). Datos y cifras del curso escolar 2013-14, 39.
- Ministerio de Sanidad Servicios Sociales e Igualdad. (2014). Salud mental y calidad de vida en la población infantil, 1–46.
- Navarro, V. (2002) *El afan de jugar: teoría y práctica de los juegos motores*.Inde
- OEI (1996). Sistema Educatiu Preprimaria - Espanya.pdf, 1–7.
- Ohnson, J. E., Sevimli-Celik, S.E.R.A.P., & Al-Mansour, M. O. (2012). *Play in early childhood education. Handbook of Research on the Education of Young Children*, 265.
- Ortega, R., & Lozano, R. (1996). Espacios de juego y desarrollo de la autonomía y la identidad en la Educación Infantil. *Aula de innovación educativa*, (52-53), 13-17.
- Rael Fuster, M. I. (2009). “La Investigación En La Práctica Docente.” *Innovación Y Experiencias Educativas*, 17, 13.
- Rapport, Mark (2015). Los niños con déficit atencional necesitan moverse para aprender. *Revista "Investigación y Ciencia"*
- Sallis, J. F., McKenzie, T. L., Alcaraz, J. E., Kolody, B., Faucette, N., & Hovell, M. F. (1997). *The effects of a 2-year physical education program (SPARK) on physical activity and fitness in elementary school students. Sports, Play and Active Recreation for Kids*. American journal of public health,87(8), 1328-1334.
- Tropicani, C. (2009). Características motrices niños 4 años
- Uni, P., Aut, C., & Ministerio de Educación, C. y D. (2006). Datos Básicos de la Educación en España en el Curso 2005-06, 32.
- Xiv, a G., Supp, U. N. G., & a, O. N. U. D. (1959). Declaración de los derechos del niño, *1386*(16), 1–3.

7. ANEXOS

Annex 1

A continuació, es presenten altres propostes per a treballar cada una de les àrees del currículum d'educació infantil. Primer es presenten aquelles que es van dur a terme amb els infants i després, d'altres que no han estat provades.

Àrea de coneixement d'un mateix

NOM DE L'ACTIVITAT: Scooby Dooh	CONTINGUT TREBALLAT: esquema corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cercols
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer les diferents parts del cos	
ORGANITZACIÓ:	
<ul style="list-style-type: none"> • Es forma un cercle amb els cercols i ens infants s'asseuen a dintre de dos en dos, excepte un que queda al centre del cercle tot sol.	
DESENVOLUPAMENT:	
La persona que es troba al centre va dient una part del cos i els amics que es troben dintre del cercol se l'han de tocar. Quan la mestra crida la paraula clau (en aquest cas scooby dooh) tots els infants cerquen una nova parella. El darrer en fer-ho passa al cercle.	
VARIANTS	

Exemple gràfic:

Imatge 21. Infants tocant-se el nas

NOM DE L'ACTIVITAT: Pirates II	CONTINGUT TREBALLAT: equilibri estàtic i dinàmic
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: un banc i matalassos
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Treballar l'equilibri estàtic i dinàmic • Treballar en equip i ajudar-se mútuament 	
ORGANITZACIÓ: Es col·loca un banc al centre de la sala i matalassos als costats per si els infants cauen Els nins fan una fila a l'inici del banc	
DESENVOLUPAMENT: Dos dels infants pugen al banc i un tercer ha d'aconseguir passar d'un costat a l'altre passant per devora ells. Han de col·laborar entre ells per a que cap caigui a terra. Se'ls explica la història de que els dos infants que són sobre el banc són pirates i el tercer que passa és un presoner que intenta escapar.	
VARIANTS Es pot afegir un altre banc i fer més llarg el recorregut	

Exemple gràfic:

Imatge 22. Infants ajudant-se a passar el banc

NOM DE L'ACTIVITAT: A volar II	CONTINGUT TREBALLAT: Esquema corporal i lateralitat
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: globus (per a la meitat del grup)
OBJECTIUS (d'aquesta activitat)	
<ul style="list-style-type: none"> • Treballar la lateralitat mentre es reforça el control de l'esquema corporal. • Treballar la coordinació dinàmica general 	
ORGANITZACIÓ:	
Els infants es col·loquen per parelles	
DESENVOLUPAMENT:	
La mestra explica als infants que han d'anar d'una banda a l'altre de l'espai per parelles, transportant un sol globus entre els dos. Per exemple: "ara el duem amb la ma esquerra", "ara amb la panxa".	
VARIANTS:	
<ul style="list-style-type: none"> • Un dels infants indica quina part del cos es treballarà 	

Exemple gràfic:

Imatge 23. Infants transportant un globus amb la panxa

NOM DE L'ACTIVITAT: Relleus d'animals	CONTINGUT TREBALLAT: coordinació dinàmica general
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: qualsevol objecte que serveixi de testiu
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Dominar el propi cos 	
ORGANITZACIÓ: es creen grups d'infants i es col·loquen a una paret en fila. Davant d'ells es preparen els objectes que serviran de testiu per a realitzar el relleu.	
DESENVOLUPAMENT: s'explica als infants la dinàmica de la carrera de relleus. Quan el primer d'ells arriba a l'objecte, ha de tornar a la fila amb la resta d'amics i deixar-ho allà. En aquell moment sortirà el següent infant a per l'objecte. En aquest cas, els infants es mouran d'una banda a l'altra imitant el moviment d'un animal que els dirà la mestra. Per exemple: ara heu d'anar com un ca, com una formigueta, com una serp...	
VARIANTS	

Exemple gràfic:

Imatge 24. Infants reptant com una serp.

NOM DE L'ACTIVITAT: Qui falta?	CONTINGUT TREBALLAT: els sentits (la vista)
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Treballar el sentit de la vista i millorar la nostra capacitat per a utilitzar-la. • Reforçar la memòria visual 	
ORGANITZACIÓ: els infants fan una fila horitzontal a qualque paret. Un d'ells passa al davant.	
DESENVOLUPAMENT: la mestra explica a l'infant que ha passat davant que és un policia i els seus amics són lladres. Després, li tapa els ulls amb les mans i un dels lladres passa a amagar-se a darrera. L'infant que fa de policia ha de mirar als companys i saber quin d'ells s'ha amagat.	
VARIANTS: si l'exercici és massa complicat per als infants, es poden donar pistes.	

Exemple gràfic

Imatge 25. Infant que fa de lladre amagat darrera la mestra

NOM DE L'ACTIVITAT: loga	CONTINGUT TREBALLAT: control postural i relaxació
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a controlar el propi cos 	
ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen fent un cercle	
DESENVOLUPAMENT: la mestra va explicant les postures que es faran i ajuda a aquells infants que tenen alguna dificultat.	
VARIANTS	

Exemple gràfic

Imatge 26. Nina realitzant una postura de loga

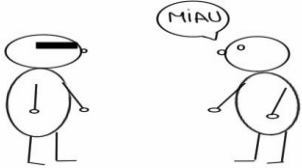

NOM DE L'ACTIVITAT: relaxació	CONTINGUT TREBALLAT: relaxació segmentaria
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: musica relaxant
<p>OBJECTIUS (d'aquesta activitat)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relaxar-se després d'una activitat física • Tractar amb cura als companys 	
<p>ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen per parelles. Un d'ells es tomba.</p>	
<p>DESENVOLUPAMENT: seguint les indicacions de la mestra, l'infant que no està tombat va realitzant accions de força- relaxació sobre els seus companys. Així per exemple, es dirà: ara espitgem el seu braç esquerre, i l'amollem. Ara amb la cama. Després es canvia de lloc i qui estava ajagut passa a realitzar el massatge.</p>	
<p>VARIANTS</p>	

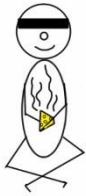
Exemple gràfic

Imatge 27. Nina realitzant un massatge al cap al seu company, que es mostra relaxat

NOM DE L'ACTIVITAT: Quin moixet més guapo	CONTINGUT TREBALLAT: els sentits (l'oïda)
Nº ALUMNES: gran grup (per torns)	MATERIAL: una vena o similar per tapar els ulls
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> Treballar el sentit de l'oïda i millorar la nostra capacitat per a utilitzar-la. 	
ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen en cercle. Un d'ells passa al mig i se li tapen els ulls.	
DESENVOLUPAMENT: l'Infant que té els ulls tapats es col·locat enfront d'un company amb l'ajuda de la mestra. Sense tocar-lo, ha d'esbrinar qui és. Per a aconseguir-ho, l'amic haurà de dir "miau, miau", com si fos un moixet.	
VARIANTS: si a l'infant amb els ulls tapats li costa esbrinar qui és el seu company, es pot permetre que l'altre sigui coses més llargues que la paraula "miau".	EXEMPLE GRÀFIC:

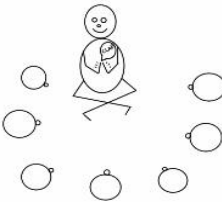
NOM DE L'ACTIVITAT: que bo!	CONTINGUT TREBALLAT: els sentits (gust)
Nº ALUMNES: grup mitjà	MATERIAL: recipients amb diferents menjars
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> Desenvolupar i reforçar el sentit del gust 	
ORGANITZACIÓ: es col·loca enfront dels infants tants de recipients com nins hi hagi. Cada un d'ells contendrà un sòlid o líquid diferent (dolços i salats).	
DESENVOLUPAMENT: un per un, se li tapen els ulls als infants i se'ls anima a provar el que hi ha dintre del recipient. Si ho encerta, passa al següent.	
VARIANTS: es pot fer el joc en petits grups, de forma que s'ajudin entre ells a l'hora de dir que hi ha a dintre.	EXEMPLE GRÀFIC:

NOM DE L'ACTIVITAT: a què ensuma?	CONTINGUT TREBALLAT: els sentits (l'olfacte)
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: una rosa, colònia, formatge, llimona
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> Desenvolupar i reforçar el sentit de l'olfacte 	
ORGANITZACIÓ: es col·loquen els objectes enfront dels infants i se'ls tapen els ulls.	
DESENVOLUPAMENT: un per un se li tapen els ulls als infants i se'ls anima a ensumar l'objecte. Si ho encerta, passa al següent.	
VARIANTS: es pot realitzar l'activitat mostrant abans els objectes als infants.	EXEMPLE GRÀFIC:

NOM DE L'ACTIVITAT: estam aferrats!	CONTINGUT TREBALLAT: desenvolupament del to muscular
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> Reforçar el to muscular i controlar la pròpia força 	
ORGANITZACIÓ: els infants es desplacen a moixes per la sala	
DESENVOLUPAMENT: cada vegada que la mestra diu: "ens aferrem", cada nin cerca un company i el toca. Després, sense amollar-se, segueixen a moixes els dos junts. Es repeteix fins que tota la classe vagi junta.	
VARIANTS: si els costa molt anar a moixes, perquè es cansen, poden anar de genolls.	EXEMPLE GRÀFIC:

Àrea de coneixement de l'entorn

NOM DE L'ACTIVITAT: petanca	CONTINGUT TREBALLAT: percepció, organització i orientació espacial
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: pilota petita (una per infant)
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a calcular distàncies 	
ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen en fila horitzontal.	
DESENVOLUPAMENT: a la senyal de la mestra, els infants han de tirar la seva pilota, atracant-la el més possible al punt que indiqui la mestra i sense passar-se.	
VARIANTS: es pot aprofitar per a reforçar l'esquema corporal, i tirar la pilota amb una part del cos concreta ("ara amb la mà dreta, ara amb un peu...")	EXEMPLE GRÀFIC:

NOM DE L'ACTIVITAT: Segueix el ritme	CONTINGUT TREBALLAT: percepció, organització i orientació temporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Ser capaç de respectar les diferents velocitats • Aprendre a seguir el ritme 	
ORGANITZACIÓ: els infants es col·loquen fent una rotllana.	
DESENVOLUPAMENT: la mestra realitza un ritme amb les mans, que podrà ser més o manco ràpid. Els infants han d'imitar-ho, però respectant sempre la velocitat.	
VARIANTS: és un dels propis infants qui crea al ritme	EXEMPLE GRÀFIC:

Àrea de comunicació i llenguatge

NOM DE L'ACTIVITAT: la pilota màgica	CONTINGUT TREBALLAT: expressió corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: una pilota per infant
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar el propi cos per a transmetre informació	
ORGANITZACIÓ: els infants es disposen lliurement per la sala, amb una pilota a les mans	
DESENVOLUPAMENT: utilitzant la pilota, han de representar aquelles consignes que els anirà donant la mestra. Per exemple: "ara la pilota és un volant de cotxe, anem a conduir. Ara és un coixí, anem a dormir..."	
VARIANTS: és un dels infants qui diu en que s'ha convertit la pilota	EXEMPLE GRÀFIC:

NOM DE L'ACTIVITAT: Esbrina la lletra	CONTINGUT TREBALLAT: expressió corporal
Nº ALUMNES: gran grup	MATERIAL: cap
OBJECTIUS (d'aquesta activitat) <ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar el propi cos per a transmetre informació	
ORGANITZACIÓ: els infants es disposen en fila horitzontal a una paret. Un d'ells passa al front.	
DESENVOLUPAMENT: l'infant que ha passat per davant dels altres, ha d'utilitzar el seu cos per a representar una lletra. La resta, ha d'esbrinar quina lletra està fent.	
VARIANTS: <ul style="list-style-type: none"> • Es representa un nombre • Els infants fan equips i representen una paraula sencera o un objecte (com una casa).	EXEMPLE GRÀFIC:

Annex 2

A mode d'avaluació de les propostes dutes a terme amb els infants, es van cercar formes d'interactuar amb ells i obtenir les seves opinions. Per a aconseguir-ho, es va utilitzar principalment l'eina dels dibuixos. O bé es demanava a l'infant que fes un dibuix lliure sobre l'activitat que més havia gaudit, o bé se li oferien unes opcions pre-fixades i ell havia de marcar la seva preferida.

A continuació, es mostres alguns resultats de les dues opcions.

Imatge 28. Representació de l'infant i una companya copejant el globus amb el cap

Imatge 29. Representació de l'infant i els seus amics copejant el globus amb la mà

Imatge 30. Representació de l'autora del dibuix jugant amb un globus

Imatge 31. Representació que mostra la mestra al centre de la rotllana formada per els cercols (i un infant a dintre de cada un)

Imatge 32. Representació que mostra la rotllana feta amb els cercols i a l'infant a dintre.

Imatge 33. Representació de la nina que ha fet el dibuix, portant un globus sobre el cap

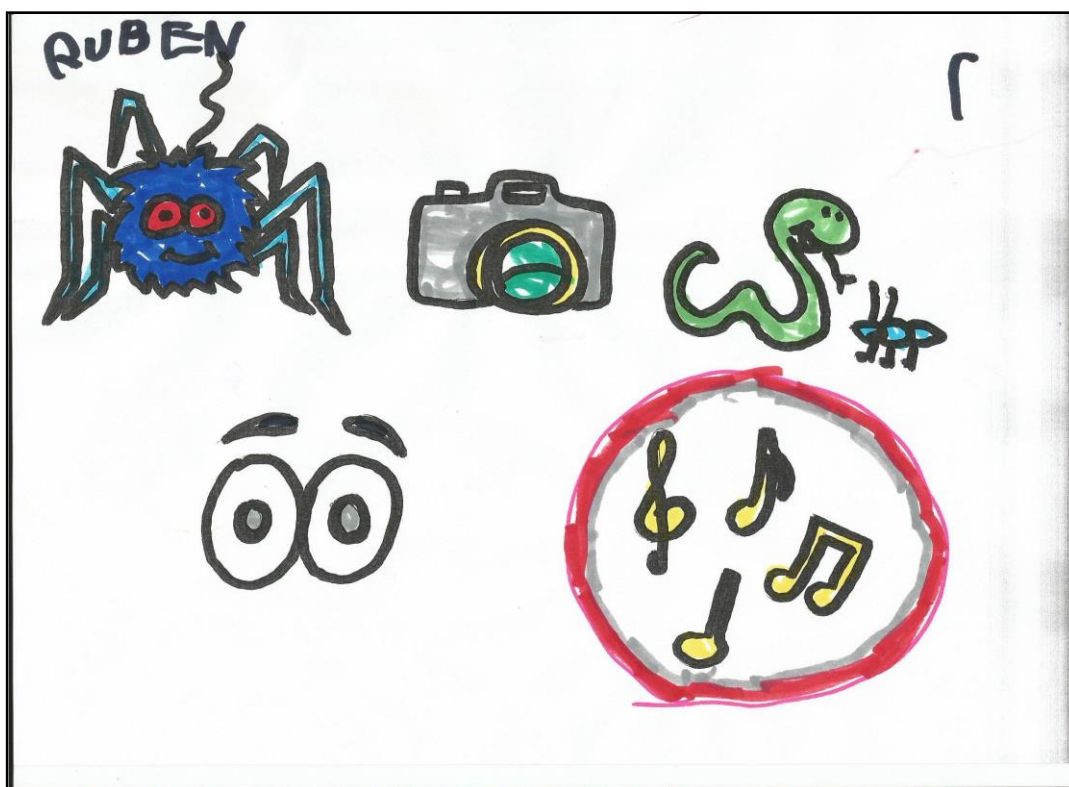
Imatge 34. Representació que mostra a la mestra donant indicacions, a la nina escoltant i a una parella d'infants dintre d'un cercol

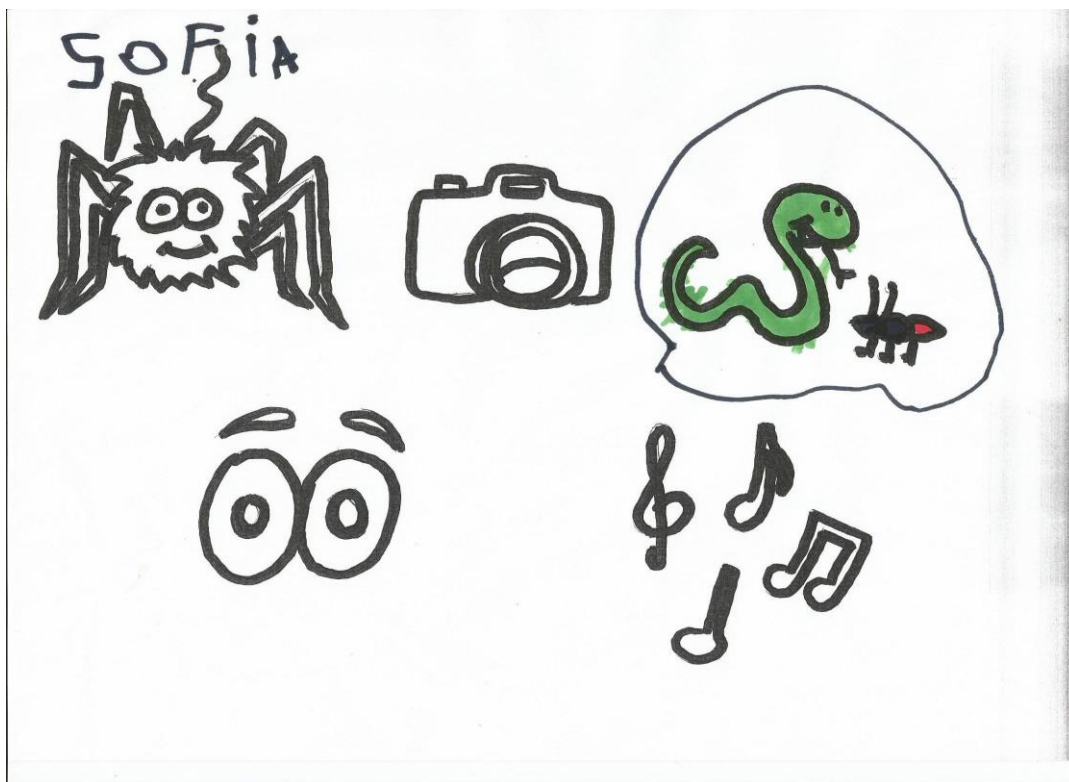
Imatge 35. Representació on l'infant marca el joc de "l'aranya" com el seu preferit

Imatge 36. Representació on l'infant marca el joc de "qui falta?" com el seu preferit

Imatge 37. Representació on l'infant marca el joc de "cadiretes" com el seu preferit

Imatge 38. Representació on l'infant marca el joc de "relleus d'animals" com el seu preferit